

www.conpolis.eu

Οι Βασικοί Σκοποί της Ομοσπονδίας εν συντομία:

- Η ενίσχυση των σχέσεων, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών.
- Η προάσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, όπως αυτά προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Ιούλιος 2026 Τεύχος 15/07

- Συνθήκη της Λωζάννης, σ.1-14.
- Επιτυχόντες Μαθήτριες/ες, σ.15-19.
- Συντήρηση Μαυσωλείου Χρ. Ζωγράφου, σ.20-21.
- Ανακοινώσεις ΟΙΟΜΚω, σ.22-24,34,49.
- Άρθρα από την Αγγλία Ν. Μπήλς, σ.25-28.
- Ακίνητη περιουσία Ιδρύματος Βαλουκλί, σ.29-33.
- Νύχτα Κρυστάλλων, σ.35-48.

Μηνιαία Ενημέρωση Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών Monthly Bulletin of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonu Aylık Bülteni

Στην 103^η Επέτειο της Σύναψης της Συνθήκης της Λωζάννης είναι χρήσιμο να προσέξουν όλοι τα Άρθρα 37, 44 που δεν έχουν συζητηθεί μέχρι σήμερα και θα φανεί η σημασία τους σύντομα. Ευθύνες και κατά συνέπεια την υποχρέωση αποκατάστασης βαρύνει όχι μόνο την Τουρκία που καθ' όλη την διάρκεια του 20ου αιώνα άσκησε κατά συρροή πολιτικές αφανισμού της Ελληνορθόδοξης Μειονότητας αλλά και τα κράτη που συνυπέγραψαν στην Συνθήκη αφού δεν έπραξαν οτιδήποτε να εφαρμοστούν τα παρακάτω άρθρα:

Άρθρον 37

Η Τουρκία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως αι εν τοις άρθροις 38 – 44 περιεχόμεναι διατάξεις αναγνωρισθώσιν ως θεμελιώδεις νόμοι, όπως ουδείς νόμος ή κανονισμός ή επίσημος τις πράξις διατελώσιν εν αντιφάσει ή εν αντιθέσει προς τας διατάξεις ταύτας και όπως ουδείς νόμος ή κανονισμός ή επίσημος τις πράξις κατισχύωσιν αυτών.

Άρθρον 44

Η Τουρκία παραδέχεται όπως αι διατάξεις των προηγουμένων άρθρων του παρόντος Τμήματος, εφ' όσον αφορώσιν εις τους μη μουσουλμάνους υπηκόους της Τουρκίας, αποτελέσωσιν υποχρεώσεις διεθνούς συμφέροντος και τεθώσιν υπό την εγγύησιν της Κοινωνίας των Εθνών. Αι διατάξεις αύται δεν δύνανται να τροποποιηθώσιν άνευ της συγκαταθέσεως της πλειοψηφίας του Συμβουλίου

Η Βρετανική Αυτοκρατορία, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ιαπωνία υποχρεούνται δια της παρούσης Συνθήκης να μη αρνηθώσι την συγκατάθεσιν αυτών εις πάσαν τροποποίησιν των ειρημένων άρθρων, ην ήθελε κατά τους νομίμους τύπους αποφασίσει η πλειοψηφία του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών.

Η Τουρκία δέχεται όπως παν Μέλος του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών έχει το δικαίωμα να επισύρει την προσοχήν του Συμβουλίου επί πάσης παραβάσεως ή κινδύνου παραβάσεως οιασδήποτε των υποχρεώσεων τούτων και όπως το Συμβούλιον δύναται να ενεργή καθ' οιονδήποτε τρόπον και παρέχει οιασδήποτε οδηγίας κρινόμενος καταλλήλους και αποτελεσματικός εν τη περιστάσει.

Η Τουρκία δέχεται προς τούτοις όπως, εν περιπτώσει διχογνωμίας επί νομικών ή πραγματικών ζητημάτων αφορώντων τα άρθρα ταύτα, μεταξύ της Τουρκικής Κυβερνήσεως και μιας οιασδήποτε των λοιπών υπογραψασών την παρούσαν Συνθήκην Δυνάμεων ή πάσης άλλης Δυνάμεως Μέλους του Συμβουλίου της Κοινωνίας των Εθνών, η τοιαύτη διχογνωμία θεωρηθεί ως διεθνούς χαρακτήρας διαφορά κατά το γράμμα του άρθρου 14 του Συμφώνου της Κοινωνίας των Εθνών.

Η Τουρκική Κυβέρνησις δέχεται όπως πάσα τοιούτου είδους διαφορά, επί τη αιτήσει του ετέρου των Μερών, παραπέμπεται εις το Διαρκές Δικαστήριον Διεθνούς Δικαιοσύνης.

Η απόφασις του Διαρκούς Δικαστηρίου θα είναι ανέκκλητος, θα έχει δε την ισχύν και το κύρος αποφάσεως εκδοθείσης δυνάμει του άρθρου 13 του Συμφώνου.

ΠΡΟΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

**Με αφορμή την συμπλήρωση 71 ετών από το Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955 κατά της Ρωμιοσύνης της Πόλης το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω θα οργάνωση εκδήλωση, εντός του επόμενου μήνα Σεπτεμβρίου, κατά την οποία θα ανακοινωθούν οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει η ΟιΟμΚω ενώπιον των κρατών που έχουν συνάψει την Συνθήκη της Λωζάννης και επίσης αρμόδιων Διεθνών Οργανισμών .
Η ακριβής ημερομηνία και οι λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν
έγκαιρα.**

Παρουσίαση του τόμου των Πρακτικών των Συνδιασκέψεων της Λωζάννης (20 Νοεμβρίου 1922 - 4 Φεβρουαρίου 1923)

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, σε συνεργασία με την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών το απόγευμα της 8^{ης} Ιουλίου 2026 οργάνωσε την παρουσίαση της έκδοσης του τόμου με τίτλο **Συνδιάσκεψη της Λωζάννης για τα ζητήματα της Εγγύς Ανατολής (1922-1923) –πρώτη περίοδος, 20 Νοεμβρίου 1922 - 4 Φεβρουαρίου 1923: πρακτικά των διαπραγματεύσεων και Σχέδιο Όρων Συνθήκης Ειρήνης** που εκδόθηκαν σε ελληνική μετάφραση από τη διεύθυνση Εκδόσεων και Εκτυπώσεων της Βουλής των Ελλήνων.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων της Βουλής των Ελλήνων (Αμαλίας 22-24, Αθήνα).

Στόχος της έκδοσης υπήρξε να καλυφθεί ένα κενό, καθώς τα επίσημα πρακτικά των διαπραγματεύσεων δεν είχαν μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα έως σήμερα. Το κείμενο των πρακτικών αποτελεί αναμφίβολα τεκμήριο για ένα καθοριστικό, για την πορεία του ελληνισμού, γεγονός του 20ού αιώνα.

Για την έκδοση μίλησαν οι: **Στέλιος Περράκης**, ομότιμος καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, **Αντώνης Κλάψης**, αναπληρωτής καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, **Άννα Φραντζή**, ιστορικός, εθελόντρια, Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών, **Νικόλαος Ουζούνογλου**, ομότιμος καθηγητής, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, πρόεδρος, Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με το καλωσόρισμα του Καθ. Ευάνθη Χατζηβασιλείου, Γενικού Γραμματέα του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων.

Ο πρώτος ομιλητής Νικ. Ουζούνογλου αφού ευχαρίστησε τον Εξοχότατο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων για την ανταπόκρισή του στο αίτημα της ΟΙΟΜΚω και την ανάληψη της έκδοσης του Τόμου αναφέρθηκε στο ιστορικό της μετάφρασης αυτής που στηρίχθηκε στις/ους εθελόντριες/ες της ΟΙΟΜΚω με μια συστηματική και έντονη εργασία περίπου δύο ετών. Τόνισε στην συνέχεια την σημασία των Πρακτικών αφού αποτελούν αντικείμενο διεθνούς δικαίου και το πως η Τουρκία εξ αρχής δεν τίμησε την δέσμευσή της για την

προστασία των μη-Μουσουλμανικών Μειονοτήτων με αποτέλεσμα ειδικά η Ελληνορθόδοξη Μειονότητα σήμερα να ζει ως μια εκπατρισμένη κατά 99% Κοινότητα. Σημασία έχει επίσης να τονιστεί ότι η περίοδος Φεβρουαρίου—Απριλίου 1923 που διακόπηκαν οι συνδιασκέψεις, υπήρξαν γεγονότα που καθόρισαν την πορεία και τη μορφή που πήρε το πολιτικό σύστημα της Τουρκίας.

Στην ομιλία του ο Αναπλ. Καθ. Ιστορίας Αντώνης Κλάψης προέβη σε μια λεπτομερή ανάλυση του ιστορικού πλαισίου των γεγονότων που οδήγησαν στην συνδιάσκεψη όπως: την ανακωχή Μουδανιών, την χωρίς πόλεμο εγκατάλειψη από την Ελλάδα με επιβολή των Άγγλων-Γάλλων και Ιταλών της Ανατολικής Θράκης που είχε αναγνωριστεί στην Ελλάδα η κυριαρχία της με την Συνθήκη των Σεβρών. Αναλύθηκαν οι συνθήκες που ο Ελευθέριος Βενιζέλος ανέλαβε την διπλωματική εκπροσώπηση της Ελλάδος στην Λωζάννη ώστε να σωθεί ότι μπορούσε να σωθεί καθώς επίσης και η στάση του πρώτου εκπροσώπου της Τουρκίας Ισμέτ Πασά εκ μέρους της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης που έδρευε στην Άγκυρα. Η Συνδιάσκεψη αφορούσε την ρύθμιση δύο κύριων ζητημάτων: (α) την σχέση των χωρών της Αντάντ με την ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία και (β) την σχέση της Τουρκίας με την Ελλάδα συνέπεια του πολέμου στην Μικρά Ασία 1919-1922. Στο δεύτερο ζήτημα τα καίρια ζητήματα ήταν: (1) ο καθορισμός των χερσαίων και θαλασσίων συνόρων, (β) η Ανταλλαγή των Πληθυσμών (ρυθμίστηκαν την πρώτη περίοδο) και (γ) οι διεκδικήσεις της Τουρκίας από την Ελλάδα για πολεμικές αποζημιώσεις.

Ο Ομότιμος Καθ. Παντείου Στέλιος Περράκης στην ομιλία του αφού επαίνεσε τους παράγοντες της έκδοσης επικεντρώθηκε στα εξής ζητήματα: (α) με την ανάγνωση των Πρακτικών μαθαίνει ο αναγνώστης τις διεργασίες οργάνωσης διεθνών συνδιασκέψεων, (β) την μεγάλη σημασία των διπλωματικών ικανοτήτων του Ελευθερίου Βενιζέλου που αναδεικνύεται και από το τηλεγράφημα που έστειλε ο ίδιος στην Επαναστατική Κυβέρνηση Αθηνών μόλις είχε υπογραφεί η Συνθήκη τονίζοντας την σημασία που είχε η ανασυγκρότηση του Εθνικού Στρατού, (γ) την αρνητική πράξη της υποχρεωτικής Ανταλλαγής των πληθυσμών που είχε και την ανοχή της Κοινωνίας των Εθνών, (δ) την μη αξιοποίηση από τις εκάστοτε Ελληνικές κυβερνήσεις της δυνατότητας προσφυγής στο Διεθνές

Το πάνελ της εκδήλωσης (από αριστερά προς δεξιά) Άννα Φραντζή, Στέλιος Περράκης, Αντώνης Κλάψης και Νίκος Ουζούνoglou

Δικαστήριο όταν υφίστατο σκληρούς διωγμούς η Ελληνική Μειονότητα της Κωνσταντινούπολης και των νήσων Ίμβρου και Τενέδου (εκτός το 1925 κατά την απέλαση από την Πόλη του Οικουμενικού Πατριάρχη). Ιδιαίτερα τόνισε ο Καθ. Σ. Περράκης την σημασία των Πρακτικών στον καθορισμό των συνόρων όπου δεν υπάρχει κανένας συσχετισμός μεταξύ της μερικής αποστρατικοποίησης των νήσων και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδος.

Η Εκδήλωση έκλεισε με την ομιλία της ιστορικού κυρίας Άννα Φραντζή που συντόνισε την εθελοντική ομάδα των πρώτων μεταφραστών και των επιμελητών στην δεύτερη φάση. Το πλήρες κείμενο της ομιλίας της κυρίας Α. Φραντζή δίνεται στις επόμενες σελίδες όπως επίσης άρθρο της ιστορικού κυρίας Ροδάνθη Σκουρτέλη που ήταν μέλος της μεταφραστικής και της Επιτροπής Επιμέλειας της έκδοσης του Τόμου.

Το Δ.Σ. της ΟιομΚω ευχαριστεί τον Καθ. Ευάνθη Χατζηβασιλείου και την κυρία Βίκη Δούσκα, Προϊσταμένη Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων του Ιδρύματος της Βουλής για την μέριμνα τους για την άριστη οργάνωση της Εκδήλωσης.

Από τη μετάφραση στην ιστορική ανάγνωση:

Οι αθέατες διαστάσεις των Πρακτικών

Άννα Φραντζή

Ομιλία στην Εκδήλωση στο Ίδρυμα της Βουλής

Η ενασχόλησή μου με τη μετάφραση των εν λόγω Πρακτικών υπήρξε για εμένα σημείο συνάντησης της οικογενειακής μνήμης με την ιστορική έρευνα. Η καταγωγή μου από την Κωνσταντινούπολη και τη Σμύρνη μου δημιούργησε μια αίσθηση ευθύνης να συμβάλω στη μετάφραση ενός έργου που καταγράφει τις αποφάσεις που καθόρισαν τη μοίρα αυτών των κοινοτήτων.

Η απουσία πλήρους ελληνικής μετάφρασης για περισσότερο από έναν αιώνα, είχε αποτελέσει διαχρονικό αίτημα των ενδιαφερόμενων για την ιστορία του Ελληνισμού της Ανατολής. Το ζήτημα είχε αναδειχθεί επίμονα κυρίως από τον πρόεδρο της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών κ. Ουζούνογλου. Το κενό της πρόσβασης σε μια θεμελιώδη πρωτογενή πηγή επιδιώκει να καλύψει η παρούσα έκδοση. Είναι μια πρωτοβουλία που υπερέβη τα όρια της κοινότητας, συμβάλλοντας στη διεύρυνση της ιστορικής γνώσης και στον δημόσιο ιστορικό διάλογο.

Τα Πρακτικά της Διάσκεψης δεν αποτελούν απλώς προπαρασκευαστικό υλικό της Συνθήκης της Λωζάννης, αλλά συνιστούν πρωτογενή πηγή ιδιαίτερης σημασίας, καθώς αποτυπώνουν τη δυναμική της διαπραγμάτευσης, τις μεταβαλλόμενες θέσεις των αντιπροσωπειών, τις στρατηγικές επιλογές των εμπλεκομένων μερών, τις πολιτικές στρατηγικές που δεν είναι πάντοτε ορατές στο τελικό κείμενο. Υπό αυτή την έννοια, η πρόσβαση στο υλικό αυτό συμβάλλει στην πληρέστερη ιστορική ανάλυση της περιόδου και στη βαθύτερη κατανόηση των διαδικασιών διαμόρφωσης της διεθνούς τάξης του Μεσοπολέμου.

Η μετάφραση ιστορικών πηγών ως επιστημονικό έργο

Η μετάφραση υλοποιήθηκε υπό τον συντονισμό μου, με τις ιδιότητες επίσης μίας εκ των μεταφραστών και επιμελητριών της έκδοσης, σε τρία διαδοχικά στάδια: μετάφραση γλωσσική και ορολογική επιμέλεια και τέλος ενσωμάτωση επεξηγηματικών σημειώσεων όπου κρίθηκε αναγκαίο. Ο τριπλός αυτός ρόλος δεν λειτούργησε ως άθροισμα ανεξάρτητων καθηκόντων αλλά ως αλληλένδετη διαδικασία: η γνώση του συνόλου του υλικού τροφοδοτούσε τις μεταφραστικές

επιλογές, ενώ η επιμέλεια λειτουργούσε ως μηχανισμός ελέγχου που διασφάλιζε τη συνοχή του τελικού αποτελέσματος. Κάθε νέα ανάγνωση αποκάλυπτε διαφορετικές όψεις της διαπραγμάτευσης· είναι, ίσως, η μεγαλύτερη δύναμη των πρωτογενών πηγών ότι δεν εξαντλούνται ποτέ σε μία μόνο ανάγνωση.

Η μετάφραση βασίστηκε σε διαθέσιμη αγγλική εκδοχή του πρωτοτύπου, όπως αναφέρεται στο σημείωμα των επιμελητριών και δεν διεκδικεί απόλυτη ουδετερότητα· στηρίζεται στην αρχή της πιστής απόδοσης του περιεχομένου και της ορολογικής συνέπειας. Η μετάφραση ιστορικών πηγών δεν αποτελεί μηχανική μεταφορά λέξεων αλλά απαιτεί κατανόηση του ιστορικού πλαισίου, γνώση της διπλωματικής ορολογίας του Μεσοπολέμου και επιλογές που εξυπηρετούν την αναγνωσιμότητα χωρίς να αλλοιώνουν το πρωτότυπο. Ο μεταφραστής λειτουργεί, με αυτή την έννοια, ως διαμεσολαβητής ανάμεσα στην ιστορική πηγή και τον σύγχρονο αναγνώστη.

Εξίσου σημαντική ήταν η επιμελητική εργασία: η ενοποίηση της ορολογίας μεταξύ δεκατριών μεταφραστών, ο έλεγχος ονομάτων και τοπωνυμίων, ο υπομνηματισμός, η συνέπεια του ύφους. Είναι η «αόρατη» εργασία που κρύβεται πίσω από κάθε αξιόπιστη έκδοση —εκείνη που τελικά εγγυάται την επιστημονική της εγκυρότητα.

Οι αθέατες διαστάσεις των Πρακτικών

A. Οι αντιπροσωπείες και τα συμφέροντά τους

Στη Διάσκεψη της Λωζάννης συμμετείχαν αντιπροσωπείες από ένα ευρύ φάσμα κρατών, με άνισο όμως ρόλο και διαφορετική βαρύτητα στις διαπραγματεύσεις. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι δύο βασικές αντιπροσωπείες, η ελληνική και η τουρκική, εκπροσωπούσαν κυβερνήσεις που είχαν προκύψει από πρόσφατες πολιτικές ανατροπές.

Η ελληνική αντιπροσωπεία εκπροσωπούσε το Βασίλειο της Ελλάδος, του οποίου αρχηγός του κράτους ήταν ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄, μετά την παραίτηση του βασιλιά Κωνσταντίνου Α΄ ύστερα από τη Μικρασιατική Καταστροφή. Στην πράξη, όμως, την πολιτική εξουσία ασκούσε η Επαναστατική Κυβέρνηση του Στυλιανού Γονατά, η οποία είχε προκύψει από το Κίνημα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 1922. Επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο οποίος είχε αποχωρήσει από την ενεργό πολιτική μετά τις εκλογές του 1920 και διέμενε στο εξωτερικό (αυτοεξόριστος). Ο Βενιζέλος κλήθηκε να εκπροσωπήσει την Ελλάδα χάρη στο διεθνές κύρος και τη μεγάλη διπλωματική του εμπειρία. Βασικός στόχος της ελληνικής πλευράς ήταν η επίτευξη μιας όσο το δυνατόν ευνοϊκότερης ειρήνης μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, η προστασία των ελληνικών πληθυσμών που εξαιρούνταν από την ανταλλαγή, η διασφάλιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και η παραμονή του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη.

Της τουρκικής αντιπροσωπείας ηγείτο ο Ισμέτ Πασάς, Υπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Άγκυρας και βουλευτής Αδριανούπολης. Εκπροσωπούσε το Τουρκικό Εθνικό Κίνημα του Μουσταφά Κεμάλ, το οποίο είχε καταργήσει το Σουλτανάτο λίγες μόλις ημέρες πριν από την έναρξη της Διάσκεψης. Κύριοι στόχοι της τουρκικής πλευράς ήταν η διεθνής αναγνώριση του νέου κράτους, η πλήρης αποκατάσταση της εθνικής κυριαρχίας, η κατάργηση των Διομολογήσεων (ειδικά προνόμια ξένων υπηκόων) και η ανατροπή των όρων που είχαν επιβληθεί με τη Συνθήκη των Σεβρών (1920), η οποία είχε επιβάλει τον εδαφικό περιορισμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αυστηρούς στρατιωτικούς και οικονομικούς περιορισμούς και διεθνή εποπτεία σε κρίσιμους τομείς της κυριαρχίας της.

Επικεφαλής της βρετανικής αντιπροσωπείας ήταν ο Λόρδος Curzon, Μαρκήσιος του Kedleston, Υπουργός Εξωτερικών και πρώην Αντιβασιλέας της Ινδίας. Ως πρόεδρος της Διάσκεψης διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στις διαπραγματεύσεις. Η βρετανική πολιτική επικεντρωνόταν κυρίως στο καθεστώς των Στενών, στην ελευθερία της ναυσιπλοΐας και στη διατήρηση της ισορροπίας δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή.

Από τη γαλλική αντιπροσωπεία ξεχώριζε ο στρατηγός Maurice Pellé (Μωρίς Πελλέ), Υπατος Αρμοστής της Γαλλίας στην Ανατολή. Η Γαλλία ενδιαφερόταν κυρίως για την κατοχύρωση των οικονομικών της συμφερόντων, την εξασφάλιση της αποπληρωμής των οθωμανικών χρεών και τη διατήρηση της επιρροής της στη Συρία και την Κιλικία.

Την ιταλική αντιπροσωπεία εκπροσωπούσε ο Μαρκήσιος Garroni, με βασικές επιδιώξεις τη διατήρηση της ιταλικής παρουσίας στα Δωδεκάνησα και τη διασφάλιση της επιρροής της Ιταλίας στην Ανατολική Μεσόγειο.

Στη Διάσκεψη συμμετείχαν επίσης αντιπροσωπείες από τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Ιαπωνία και το Βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων, οι οποίες ενδιαφέρονταν κυρίως για ζητήματα συνόρων, μειονοτήτων και περιφερειακής ασφάλειας. Η Ιαπωνία, από την πλευρά της, είχε κυρίως ευρύτερο διπλωματικό και παρατηρητικό ρόλο, ως μία από τις μεγάλες δυνάμεις της μεταπολεμικής διεθνούς τάξης, χωρίς άμεση εμπλοκή στα ειδικά ζητήματα της περιοχής. Οι Ηνωμένες Πολιτείες, αν και δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος, παρακολουθούσαν στενά τις εργασίες της Διάσκεψης λόγω των οικονομικών, εμπορικών και εκπαιδευτικών συμφερόντων τους στην περιοχή. Η Σοβιετική Ρωσία συμμετείχε αποκλειστικά στις συζητήσεις για το καθεστώς των Στενών, επιδιώκοντας να αποτρέψει την εγκαθίδρυση διεθνούς ελέγχου που θα περιόριζε την πρόσβασή της στη Μεσόγειο.

Η σύνθεση των αντιπροσωπειών και οι διαφορετικές επιδιώξεις τους δείχνουν ότι η Διάσκεψη της Λωζάννης δεν αποτέλεσε απλώς μια ελληνοτουρκική διαπραγματεύση. Υπήρξε μια διεθνής διάσκεψη στην οποία διασταυρώθηκαν τα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων και των κρατών της περιοχής, διαμορφώνοντας τη νέα πολιτική τάξη στην Ανατολική Μεσόγειο και την Εγγύς Ανατολή.

Β. Η ιστορία ως διπλωματικό επιχείρημα

Στη συζήτηση για τις μειονότητες, ο Ισμέτ Πασάς επιχειρεί να τεκμηριώσει την ιστορική «ανεξαρτησία» των μη μουσουλμανικών κοινοτήτων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, εντάσσοντας τη θέση αυτή σε ένα εκτενές υπόμνημα 24 σελίδων [1].

Η επιχειρηματολογία του δεν στηρίζεται σε οθωμανικές πηγές, αλλά σε ευρύ φάσμα δυτικών ιστορικών, νομικών και διπλωματών, οι οποίοι είχαν ήδη καθιερωθεί στη διεθνή βιβλιογραφία. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται ο Philip Marshall Brown (Αμερικανός καθηγητής Διεθνούς Δικαίου στο Princeton), ο Charles Seignobos (Σαρλ Σενιομπός-Γάλλος ιστορικός, εκπρόσωπος της κριτικής ιστοριογραφίας), οι Ernest Lavisse (Ερνέστ Λαβίς-Γάλλος ιστορικός και επιμελητής της μνημειώδους «Histoire de France») και Alfred Rambaud (Γάλλος ιστορικός που έγραψε πολιτική και στρατιωτική ιστορία και συνεργάτης του Lavisse), ο Antonin Debidour Αντονέν Ντεμπιντούρ (Γάλλος ιστορικός της ευρωπαϊκής διπλωματίας), ο Oscar Browning (Βρετανός ιστορικός του Cambridge) καθώς και ο Sir Henry Layard (Λέιαρντ- αρχαιολόγος- ασσυριολόγος και πρώην Βρετανός πρεσβευτής στην Οθωμανική Αυτοκρατορία). Προς επίρρωση του επιχειρήματός του περί της οθωμανικής θρησκευτικής ανεκτικότητας, ο Ισμέτ Πασάς επικαλείται επίσης τον Βολταίρο, παραθέτοντας απόσπασμα από την Πραγματεία περί Ανεξιθρησκείας [2], όπου ο Γάλλος διαφωτιστής αντιπαραβάλλει τη θρησκευτική πολιτική της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας με τη μισαλλοδοξία της χριστιανικής Ευρώπης [3].

Η προσέγγιση αυτή αναδεικνύει και τον βαθμό προετοιμασίας της τουρκικής αντιπροσωπείας: η επίκληση δεν είναι αποσπασματική, αλλά συγκροτημένη και συστηματική, με σαφή επιλογή δυτικών αυθεντιών, ώστε να απευθύνεται σε ένα ευρωπαϊκό διπλωματικό ακροατήριο που αναγνώριζε και αποδεχόταν το κύρος τους.

Η ρητορική τεχνική του Ισμέτ Πασά, δηλαδή η συστηματική επίκληση αυθεντιών για την ενίσχυση ενός πολιτικού επιχειρήματος, δεν αποτελεί ιδιαιτερότητα του συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου· αντίστοιχες πρακτικές απαντούν και στον σύγχρονο δημόσιο λόγο, όπου η επίκληση ποιητών ή άλλων μορφών κύρους χρησιμοποιείται για την ενίσχυση πολιτικών θέσεων.

Γ. Η απουσία θεσμικής κατοχύρωσης στη Συνθήκη

Ανάλογη ένταση με τις μειονότητες διέτρεχε και το ζήτημα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Το μέλλον του επανέρχεται διαρκώς στις συζητήσεις, γεγονός που καταδεικνύει ότι η παραμονή του στην Κωνσταντινούπολη κάθε άλλο παρά αυτονόητη υπήρξε. Η τουρκική αντιπροσωπεία ζητούσε την απομάκρυνσή του, ενώ οι εκπρόσωποι των Μεγάλων Δυνάμεων με πρωταγωνιστή τη Βρετανία υποστήριζαν τη διατήρησή του στην ιστορική του έδρα. Παράλληλα και οι γαλλικές και ιταλικές αντιπροσωπείες τάχθηκαν γενικά υπέρ της παραμονής του στην Κωνσταντινούπολη, όχι τόσο με θεολογικά ή “θρησκευτικά” κριτήρια, αλλά με γνώμονα τη διατήρηση της ισορροπίας στην Ανατολική Μεσόγειο και τη μη όξυνση των σχέσεων με το νέο τουρκικό καθεστώς. Η Ελλάδα υποστήριξε πολιτικά την παραμονή

του Πατριαρχείου, αλλά ο καθοριστικός ρόλος στη διαπραγμάτευση ανήκε κυρίως στις Μεγάλες Δυνάμεις.

Μια πιο ουδέτερη στάση κράτησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες δεν ήταν πλήρως διαπραγματευτικό μέρος, αλλά παρακολουθούσαν το ζήτημα κυρίως μέσα από το πρίσμα της θρησκευτικής ελευθερίας. Τελικά, το Πατριαρχείο παρέμεινε στην Κωνσταντινούπολη, χωρίς ωστόσο το ζήτημα να ρυθμιστεί ρητά στο κείμενο της Συνθήκης. Πρόκειται για χαρακτηριστική περίπτωση όπου τα Πρακτικά φωτίζουν όσα δεν αποτυπώνονται ρητά στο τελικό κείμενο της Συνθήκης, αλλά παραμένουν παρόντα ως υπόρρητη διαπραγματευτική ένταση.

Δ. Διπλωματικές ασυμμετρίες και διαπραγματευτική ισχύς

Στα Πρακτικά της Διάσκεψης διαγράφεται καθαρά μια έντονη ασυμμετρία ισχύος ανάμεσα στους βασικούς διαπραγματευτές, η οποία δεν ταυτίζεται απλώς με το τυπικό καθεστώς νίκης ή ήττας του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Η ελληνική πλευρά προσέρχεται στη Λωζάννη μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, σε συνθήκες πολιτικής αστάθειας, στρατιωτικής κατάρρευσης και περιορισμένου διεθνούς ερείσματος. Η διαπραγματευτική της θέση είναι έτσι ουσιαστικά αποδυναμωμένη, καθώς μεγάλο μέρος των προηγούμενων εδαφικών και στρατηγικών της διεκδικήσεων έχει ήδη ακυρωθεί επί του πεδίου.

Αντίθετα, η τουρκική αντιπροσωπεία, αν και εκπροσωπεί τυπικά την ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, εμφανίζεται στη Λωζάννη ως φορέας μιας νέας, συγκροτημένης εθνικής εξουσίας που έχει ήδη εδραιωθεί στρατιωτικά στη Μικρά Ασία. Η ισχύς της δεν απορρέει από τη διεθνή νομιμότητα του παλαιού καθεστώτος, αλλά από την κυριαρχία που έχει διαμορφωθεί στο πεδίο και από την ενιαία πολιτική καθοδήγηση του κεμαλικού κινήματος. Έτσι, η Τουρκία εισέρχεται στις διαπραγματεύσεις με μεγαλύτερη συνοχή στόχων και αυξημένη δυνατότητα διαμόρφωσης των όρων, παρά το φορτίο της προηγούμενης ήττας.

Επίλογος

Πίσω από τις γνωστές συζητήσεις για τα εδαφικά και διπλωματικά ζητήματα, αναδύονται στα Πρακτικά διαρκώς ζητήματα θεσμών, κοινοτήτων και ανθρώπινων δικαιωμάτων —μια διάσταση της Λωζάννης που συχνά μένει στη σκιά των μεγάλων πολιτικών αφηγήσεων. Και όμως, η ιστορία της Συνθήκης είναι πρωτίστως η ιστορία αυτών των ανθρώπων· και δεν είναι άσχετη από τις συζητήσεις που κάνουμε σήμερα για εκτοπισμένους πληθυσμούς, για μειονότητες και για το δικαίωμα παραμονής στον τόπο καταγωγής.

Προσωπικά θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό ότι η Βουλή των Ελλήνων ανέλαβε την πρωτοβουλία της έκδοσης αυτού του έργου και τη διάθεσή του στους βουλευτές. Η επιλογή αυτή έχει βαθύ συμβολισμό: οι κοινοβουλευτικές διαδικασίες του σήμερα και οι διπλωματικές διαπραγματεύσεις του χθες μοιράζονται ένα κοινό χαρακτηριστικό —την αναζήτηση λύσεων μέσα από τον διάλογο. Τα Πρακτικά της Λωζάννης υπενθυμίζουν ότι οι μεγάλες ιστορικές αποφάσεις δεν προκύπτουν αυτόματα, αλλά μέσα από επίμονη διαβούλευση και διαπραγμάτευση.

Η ενασχόλησή μου με αυτό το έργο όπως ανέφερα και προηγουμένως, ήταν ένα προσωπικό χρέος απέναντι στην οικογενειακή μου καταγωγή. Την ολοκληρώνω με τη βεβαιότητα ότι αυτό που ξεκίνησε ως προσωπική μνήμη έγινε πλέον κοινό επιστημονικό εργαλείο — διαθέσιμο σε κάθε ερευνητή, φοιτητή και πολίτη που θέλει να κατανοήσει πώς διαμορφώθηκε ο τόπος μας. Σε μια εποχή όπου ο δημόσιος λόγος συχνά επιταχύνεται και απλοποιείται, η επιστροφή στις πρωτογενείς πηγές αποκτά ιδιαίτερη σημασία: μας υπενθυμίζει ότι τα μεγάλα ζητήματα σπάνια έχουν εύκολες απαντήσεις και ότι η κατανόηση του παρελθόντος απαιτεί υπομονή, τεκμηρίωση και κριτική σκέψη. Εάν η παρούσα έκδοση συμβάλει έστω και λίγο προς αυτή την κατεύθυνση, ο σκοπός της έχει επιτευχθεί.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους τους συναδέλφους εθελοντές, μεταφραστές, στις δύο συνεπιμελήτριες, τη Μαρουσώ Τσιριγωτάκη, Ιστορικό Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας και τη Ροδάνθη Σκουρτέλη, για την εξαιρετική συνεργασία, την επιστημονική τους συμβολή και την αμοιβαία εμπιστοσύνη που χαρακτήρισε αυτό το απαιτητικό εγχείρημα [4].

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω επίσης στον Δημήτρη Ζαζά, Προϊστάμενο του Τμήματος Σχεδιασμού, Εργασιών Προεκτύπωσης και Ενημέρωσης της Διεύθυνσης Εκδόσεων & Εκτυπώσεων της Βουλής, για την πολύτιμη συμβολή του στην άρτια έκδοση και για τη διαρκή υποστήριξή του σε όλα τα στάδια της εκδοτικής διαδικασίας.

Ευχαριστώ θερμά και όλους εσάς για την παρουσία και την προσοχή σας!

Παραπομπές

1. (Παράρτημα αρ.16), το οποίο κατατέθηκε στα Πρακτικά της 13ης συνεδρίασης της Επιτροπής Εδαφικών και Στρατιωτικών Ζητημάτων της Διάσκεψης της Λωζάννης, στις 12 Δεκεμβρίου 1922, Συνδιάσκεψη της Λωζάννης για τα ζητήματα της Εγγύς Ανατολής (1922-1923), σ.183.
2. Voltaire, Traité sur la tolérance, À L'OCCASION DE LA MORT DE JEAN CALAS, 1763
3. Συνδιάσκεψη της Λωζάννης για τα ζητήματα της Εγγύς Ανατολής (1922-1923), σ.191
4. Συνολική διάρκεια τρία χρόνια και δύο μήνες : (9/2/2023-30/9/2025 =2 χρόνια και 7 μήνες μετάφραση, επιμέλεια 27/1/2025-30/11/2025=10 μήνες και η τελική επιμέλεια και διαδικασία εκτύπωσης έως 30/1/2026= 2,5 μήνες, έκδοση 7/4/2026)

Οδηγός Ανάγνωσης των Πρακτικών της Συνδιάσκεψης της Λωζάννης Ροδάνθη Σκουρτέλη

Οδηγός Ανάγνωσης των Πρακτικών της Συνδιάσκεψης της Λωζάννης

Εδώ και έναν αιώνα, η Συνθήκη της Λωζάννης βρίσκεται στο επίκεντρο του δημόσιου λόγου: πολιτικοί, ειδικοί, δημοσιογράφοι, πολίτες αναφέρονται διαρκώς σε αυτήν. Την επικαλούνται, τη σχολιάζουν, τη χρησιμοποιούν ως σημείο αναφοράς για ζητήματα συνόρων, μειονοτήτων, διεθνών σχέσεων. Κι όμως, παρά τη σημασία της, τα επίσημα Πρακτικά των διαπραγματεύσεων δεν υπήρχαν σε ελληνική μετάφραση. Την ίδια στιγμή, στην Τουρκία, κυκλοφορούν μεταφρασμένα ήδη από τη δεκαετία του 1960.

Το κενό της ήρθε να καλύψει η πρωτοβουλία του κ. Ν. Ουζούνογλου, (Προέδρου της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών) να μεταφραστούν τα Πρακτικά. Και στη συνέχεια να εκδοθούν σε συνεργασία με το Ίδρυμα της Βουλής “Για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία”. Πρόκειται για μια έκδοση που περιλαμβάνει τα επίσημα πρακτικά των συνεδριάσεων και το Σχέδιο Όρων της Συνθήκης Ειρήνης, για ένα σώμα ιστορικού υλικού εξαιρετικής σημασίας που προστίθεται στην ελληνική βιβλιογραφία.

Η συμμετοχή μου στην ομάδα επιμέλειας (μαζί με τη Μ. Τσιριγιώτη και την Ά. Φραντζή) υπήρξε πολύμηνη, απαιτητική και βαθιά διδακτική. Δεν επρόκειτο απλώς για τη μετάφραση ενός σώματος διοικητικών εγγράφων. Ήταν μια περιπλάνηση στον κόσμο εκείνων που τα συνέταξαν. Η μετάφραση τους δεν ήταν μια τεχνική εργασία. Ήταν ένα ταξίδι στον χρόνο, στον χώρο και στις συνθήκες μέσα στις οποίες γεννήθηκε το υλικό. Ήταν μια εμπειρία.

Ενώ η Συνδιάσκεψη της Λωζάννης αποτελεί ένα από τα πιο καθοριστικά διπλωματικά γεγονότα του εικοστού αιώνα καθώς συνέβαλε στη διαμόρφωση του κόσμου όπως τον ξέρουμε σήμερα, παρόλα αυτά, η ανάγνωση των Πρακτικών –ενός σώματος διοικητικών εγγράφων δηλαδή – θεωρούνταν από πολλούς δαιδαλώδης.

Η αλήθεια είναι πως η ανάγνωσή τους σελίδα-σελίδα δεν είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να κατανοήσει κανείς το ειδικό τους βάρος. Αντίθετα, μια μη-γραμμική ανάγνωση, που αξιοποιεί το ευρετήριο, τις υποσημειώσεις, τα υπομνήματα, τα πραγματολογικά στοιχεία, τους τίτλους των περιεχόμενων μπορεί να αποδειχθεί πολύ πιο γόνιμη.

Ο στόχος του παρόντος κειμένου είναι να προτείνει έναν διαφορετικό τρόπο ανάγνωσης που δεν ακολουθεί την τυπική χρονολογική σειρά των Πρακτικών, αλλά ξεκινά από το προσωπικό ενδιαφέρον του/ης αναγνώστη/ριας και χαράζει σταδιακά το προσωπικό του/ης μονοπάτι προσέγγισης του υλικού. Η μη-γραμμική ανάγνωση επιτρέπει στον αναγνώστη/ρια να ξεκινήσει από εκεί όπου κάτι τον ελκύει, και να επεκταθεί σταδιακά και προς άλλες ενότητες. Ας χρησιμοποιηθεί η έκδοση ως επίτομη εγκυκλοπαίδεια της Συνδιάσκεψης.

1. Το προσωπικό ενδιαφέρον ως αφετηρία

Τα Πρακτικά της Λωζάννης είναι ένα πολυδιάστατο αρχείο. Περιλαμβάνουν τοποθετήσεις αντιπροσωπειών, διαβουλεύσεις, πολιτικές αντιπαραθέσεις, νομικές διευκρινίσεις, οικονομικά επιχειρήματα, ακόμη και τοποθετήσεις έντονης συναισθηματικής φόρτισης. Γι' αυτό, η πιο αποτελεσματική αρχή είναι η θεματική αφετηρία.

Αν ο/η αναγνώστης/ρια ενδιαφέρεται για, α) διπλωματική ιστορία, μπορεί να ξεκινήσει από τις συνεδριάσεις όπου διαφαίνονται οι στρατηγικές των αντιπροσωπειών, β) νομικά ζητήματα, από τα τμήματα που αφορούν τα σύνορα, τα μειονοτικά δικαιώματα ή τις οικονομικές ρυθμίσεις, γ) κοινωνική ιστορία, από τις συζητήσεις για την ανταλλαγή πληθυσμών και τις ανθρωπιστικές συνέπειες.

2. Οι υποσημειώσεις ως κλειδιά κατανόησης

Οι υποσημειώσεις των Πρακτικών δεν είναι απλώς βοηθητικό υλικό· αποτελούν εργαλεία κατανόησης του ιστορικού και γεωπολιτικού υπόβαθρου της Συνδιάσκεψης. Συχνά περιλαμβάνουν σύντομες εξηγήσεις για πρόσωπα και θεσμούς, παραπομπές σε προηγούμενες συνθήκες ή διπλωματικά έγγραφα, διευκρινίσεις για όρους που χρησιμοποιούνται με τεχνική ακρίβεια, αναφορές σε παράλληλες συζητήσεις που δεν αποτυπώνονται πλήρως στα Πρακτικά.

Μια πρακτική συμβουλή είναι να μην προσπερνά κανείς τις υποσημειώσεις, αλλά να τις χρησιμοποιεί ως οδηγούς διερεύνησης του γενικότερου πλαισίου. Συχνά, μια υποσημείωση μπορεί να ανοίξει ένα νέο μονοπάτι ανάγνωσης, να οδηγήσει σε ένα υπόμνημα, σε μια προηγούμενη συνεδρίαση ή σε μια συζήτηση που φωτίζει διαφορετικά το ίδιο θέμα.

3. Τα υπομνήματα: η επίσημη φωνή των αντιπροσωπειών

Τα υπομνήματα που καταθέτουν οι αντιπροσωπείες είναι εξίσου σημαντικά με τις προφορικές παρεμβάσεις. Εκεί αποτυπώνεται η επίσημη θέση κάθε πλευράς, η φύση του επιχειρήματος (στρατιωτικό, γεωγραφικό, εθνικό). Η γλώσσα της διπλωματίας είναι πιο προσεκτικά διατυπωμένη από τον προφορικό λόγο είτε σε όσα δηλώνει ρητά είτε σε όσα υπαινίσσεται διακριτικά.

Η μη-γραμμική ανάγνωση επιτρέπει στον αναγνώστη να διαβάσει ξεχωριστά τα υπομνήματα με κορυφαία αυτά του Λόρδου Κέρζον και του Ισμέτ Πασά. Μπορεί να τα αντιπαραβάλει, παρατηρώντας πώς τα ίδια δεδομένα οργανώνονται σε εντελώς διαφορετικές –σχεδόν αντιθετικές– επιχειρηματολογίες.

Είναι ενδιαφέρον ότι τα υπομνήματα που περιλαμβάνονται φέρουν το καθένα τη δική του αυτοτέλεια και μπορούν να διαβαστούν σχεδόν σαν αυτόνομα κεφάλαια ενός βιβλίου Πολιτικής Ιστορίας ή Ανθρωπογεωγραφίας. Δεν είναι απλώς διοικητικά κείμενα. Αποκαλύπτουν πώς οι Μεγάλες Δυνάμεις και οι διπλωματικές αντιπροσωπείες αντιλαμβάνονταν τους τόπους, τους πληθυσμούς, τα σύνορα ως μέρος της επιχειρηματολογίας τους.

4. Πραγματολογικά στοιχεία: τα κρυφά κλειδιά των Πρακτικών

Τα πραγματολογικά στοιχεία –ημερομηνίες, τόποι, συμμετέχοντες– μπορούν να χρησιμεύσουν στον/ην αναγνώστη/ρια για να συνθέσει μια πιο καθαρή εικόνα για το πώς κινείται κάθε πλευρά.

5. Η εμπειρία της ανάγνωσης

Η ανάγνωση των Πρακτικών της Λωζάννης είναι μια εμπειρία. Ο/η αναγνώστης/ρια πως οι μεταφραστές/ριες κλήθηκαν να αποδώσουν μέσα από τις ομιλίες των συνέδρων, την μετάβαση ενός ολόκληρου κόσμου σε μια νέα εποχή. Ενός κόσμου που περνούσε από τις αυτοκρατορίες στα νεοσύστατα συμπαγή –αλλά εύθραυστα– έθνη-κράτη, από τις παλιές διοικητικές δομές στις νέες κρατικές οντότητες της Κοινωνίας των Εθνών, από την πολυεθνική πραγματικότητα στην ψευδαίσθηση της εθνικής ομοιογένειας. Κι αν προσωπικά αν απομόνωνα μία και μόνο λέξη που να συνδέει το τότε με το σήμερα αυτή είναι η λέξη θα ήταν η “ειρήνη”. Ο κατεξοχήν λόγος για τον οποίο η Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης εξακολουθεί να μας αφορά ακόμα και σήμερα.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ ΜΗΣΟΥ ΠΡΩΤΗΣ

Προς
Το Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ
Στην Αθήνα

Εντιμολ. Πρόεδρε κ. Νικόλαε Ουζούνογλου, Εντιμ. Μέλη του Δ.Σ.,

Διά της παρούσης επιθυμώ να σας ευχαριστήσω για την αποστολή των 2.000 € (δύο χιλιάδων ΕΥΡΩ) εκ μέρους της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. για τις ανάγκες της Πατριαρχικής Κατασκήνωσης. Ευχαριστούμε επίσης για την ηθική συμπαράσταση και τους εξαιρετικούς εθελοντές κα Δήμητρα Φώτου και κ. Κωνσταντίνο Τσιουμέλα, οι οποίοι επί σειρά ετών φροντίζουν εθελοντικά τους κατασκηνωτές.

Εύχομαι υγεία και δύναμη σε εσάς προσωπικά και τους πολύτιμους συνεργάτες σας.

Με εκτίμηση,

Κων/πολη, 30 Ιουλίου 2026

Διαμαντής Κομβόπουλος

Δ/ντής Παιδοπόλεως

Άρχων Πριμικήριος της ΜτΧΕ

**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΑΕΙ
ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ/ΩΝ ΜΕ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΠΟΥ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2025-26**

**Θερμά Συγχαρητήρια στη Μεγάλη μας Ελπίδα που συνεχίζει τις
παραδόσεις παιδείας της Πόλης**

ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΣΧΟΛΗ/ΤΜΗΜΑ
Δήμος Φωτίογλου	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Ιωάννα Παπαδόδημα	ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑ (ΚΥΠΡΟΥ)
Ελένη Κουτρουμάνου	ΕΚΠΑ-ΙΑΤΡΙΚΗ
Σπυρίδων Ρεσπέρης	ΠΑΔΑ-ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ
Αλεξάνδρια Ρεσπέρη	ΟΠΑ-ΜΑΡΓΚΕΤΙΝΓΚ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Νικολέτα Γεωργιάδου	ΠΑΝΤΕΙΟ-ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
Ευαγγελία Χρηστίδου	ΑΠΘ - ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ
Μιχαήλ Άγγελος Τερζής	ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
Οδυσσέας Τσάτσος	ΠΑΝ. ΠΑΤΡΩΝ ΦΥΣΙΚΗ
Αναστασία Κυριακίδη	ΝΟΜΙΚΗ ΣΤΡ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Δημήτρης Αλιβιζατος	ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ -ΟΙΚΟΚΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙ- ΣΤΗΜΕΣ
Αικατερίνη Μπαλτά	ΑΠΘ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ
Γιώργος Μαρκετάκης	ΟΠΑ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Δανάη Δημητριάδη	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΟΛΟ- ΓΙΑΣ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ) - ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Χριστίνα Δρίτσα	ΠΑΠΕΙ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙ-ΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Κλαούντια Δημοπούλου	ΠΑΠΕΙ-ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Μαλαματή Στάντζου	ΑΠΘ-ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Νεφέλη Δότσου	ΠΑΔΑ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
Αλεξάνδρα Οικονόμου	ΠΑΔΑ-ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
Στυλιανή Βαρελοπούλου	ΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΕΚΠΑ
Ηρακλής Ευδαίμων	ΟΠΑ - ΔΙΟΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕ-ΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
Νικόλαος Τσίλας	ΗΛΕΚΤΡ. ΜΗΧ.&ΜΗΧ.ΥΠΟΛ. ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Αγγελική Στραβατζάκη	ΕΚΠΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Εμμανουέλα Μενεγάκη	ΑΠΘ - ΝΟΜΙΚΗ
Αλέξαδρος Πατούνας	ΣΧΟΛΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ
Νικόλαος Βαρύτιμος	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
Νάτση Άννα- Βασιλική	ΑΠΘ - ΒΙΟΛΟΓΙΑ
Μαρία Στισμενάκη	ΠΑΝΕΠ.ΚΡΗΤΗΣ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Ορέστης Ωραιόπουλος	ΠΑΝΤΕΙΟ-ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Βασιλική Αγγελακκοπούλου	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ (ΚΕΡΚΥΡΑ)

Εμμανουήλ Μαντζούρης	ΣΧΟΛΗ ΕΜΠΡΟΠΛΟΙΑΡΧΩΝ
Θεόδωρος Ιωσιφίδης	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ -ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ
Γεώργιος Χαρισόπουλος	ΠΑΝ.ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗ- ΧΑΝΙΚΟΣ
Άγγελος Κυριακίδης Μπίμπας	ΠΑΝ.ΑΙΓΑΙΟΥ-ΠΟΛΥΤ. ΣΧΟΛΗ- ΠΛΗΡ.ΣΥΣΤ.&ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
Νικόλαος Χαβατζιογλου	ΠΑΝ.ΠΕΙΡΑΙΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
Νικόλαος Βαχαρελς Βα- χάρης	Δ.Π.ΘΡΑΚΗΣ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗ- ΜΩΝ
Χαριτίνη Μαμούλη ι	ΠΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Ελευθερία Μπεκύρα	Β.ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΥ (ΠΥΡΓΟΣ)
Νικήτα Ευθυμίου	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝ.-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Κωνσταντίνος Κωνστα- ντινίδης	ΕΚΠΑ=ΤΜ. ΕΠΙΣΤ. ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & Α- ΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Μαρία Σιχλιμίρη	ΠΑΝΤΕΙΟ-ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Μαριλένα Δέσποινα Γραμματικού	ΣΑΕΚ
Κωνσταντίνος Απόστο- λος Σαράντης	Ε.Μ.ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑ- ΝΙΚΩΝ

Ειρήνη Χρυσοβαλάντου Γκιώνη	ΣΑΕΚ-ΔΙΑΟΤΟΛΟΓΙΑ-ΔΙΑΤΡΟΦΗ
Ιωάννης Ρεφανίδης	ΑΠΘ-ΙΑΤΡΙΚΗ
Νικόλαος Χαράλμπος Δημη- τρίου	ΠΑΝ. ΠΑΤΡΩΝ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Έκτορας Ευστάθιος Ανάτσης	ΠΑΝ.ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡ.ΜΗΧ & ΜΗΧ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
Νίκη Κρηνίδα	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)

Βίκυ Σαββαΐδου

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ - ΕΚΠΑ

Επιπρόσθετα στα παραπάνω 48 μέλη νέων της Εκπατρισμένης Κοινότητας με το Πρόγραμμα Υποστήριξης της Μαθητιώσας και Φοιτητιώσας Νεολαίας κατά το Ακαδημαϊκό έτος 2025-26 υποστηρίχθηκαν 52 μαθήτριες/ες της Β' Λυκείου που θα συμμετάσχουν στις Πανελλήνιες Εξετάσεις Εισαγωγής στα ΑΕΙ της Ελλάδος και της Κύπρου. Επίσης υποστηρίχθηκαν 115 Φοιτήτριες/ες (Προπτυχιακοί -Μεταπτυχιακοί).

Δεν οργανώνει η ΟΙΟΜΚΩ Πομπώδεις εκδηλώσεις αλλά βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τις νέες και νέους.

Προς ολοκλήρωση οι εργασίες της Α' Φάσης της Συντήρησης του Μουσουλίου του Εθνικού Ευεργέτη Χρηστάκη Ζωγράφου με την διαδικασία δωρεάς της ΟιομΚω προς τον Δήμο Αθηναίων

Οι Κωνσταντινουπολίτες δεν ξεχνούν τους ευεργέτες τους

Συνεχίστηκαν τον παρελθόντα μήνα οι εργασίες για την συντήρηση του μεγαλοπρεπούς Μουσουλίου του Ηπειρώτη Χρηστάκη Ζωγράφου με την εκτέλεση των εξής εργασιών:

- Πλήρη συντήρηση του συστήματος σκαλωσιάς με την αντικατάσταση των φθαρμένων τμημάτων της.
- Μεταφορά των τριών φθαρμένων μεταλλικών θυρών σε εργαστήριο συντήρησης όπου έχει ξεκινήσει η επεξεργασία τους.
- Αφαίρεση του δένδρου συκιάς που είχε φυτρώσει στην νοτιοανατολική πλευρά του μνημείου και έχει προκαλέσει πολύ σοβαρές βλάβες στο μνημείο.

Σημαντική υπήρξε η ανταπόκριση των Κωνσταντινουπολιτών στην έκκληση που έκανε ο συμπολίτης μας κ. Νίκος Μιχαηλίδης. Ιδρύματα επίσης ανταποκρίθηκαν. Οι δωρεές παρουσιάζονται σε επόμενη σελίδα.

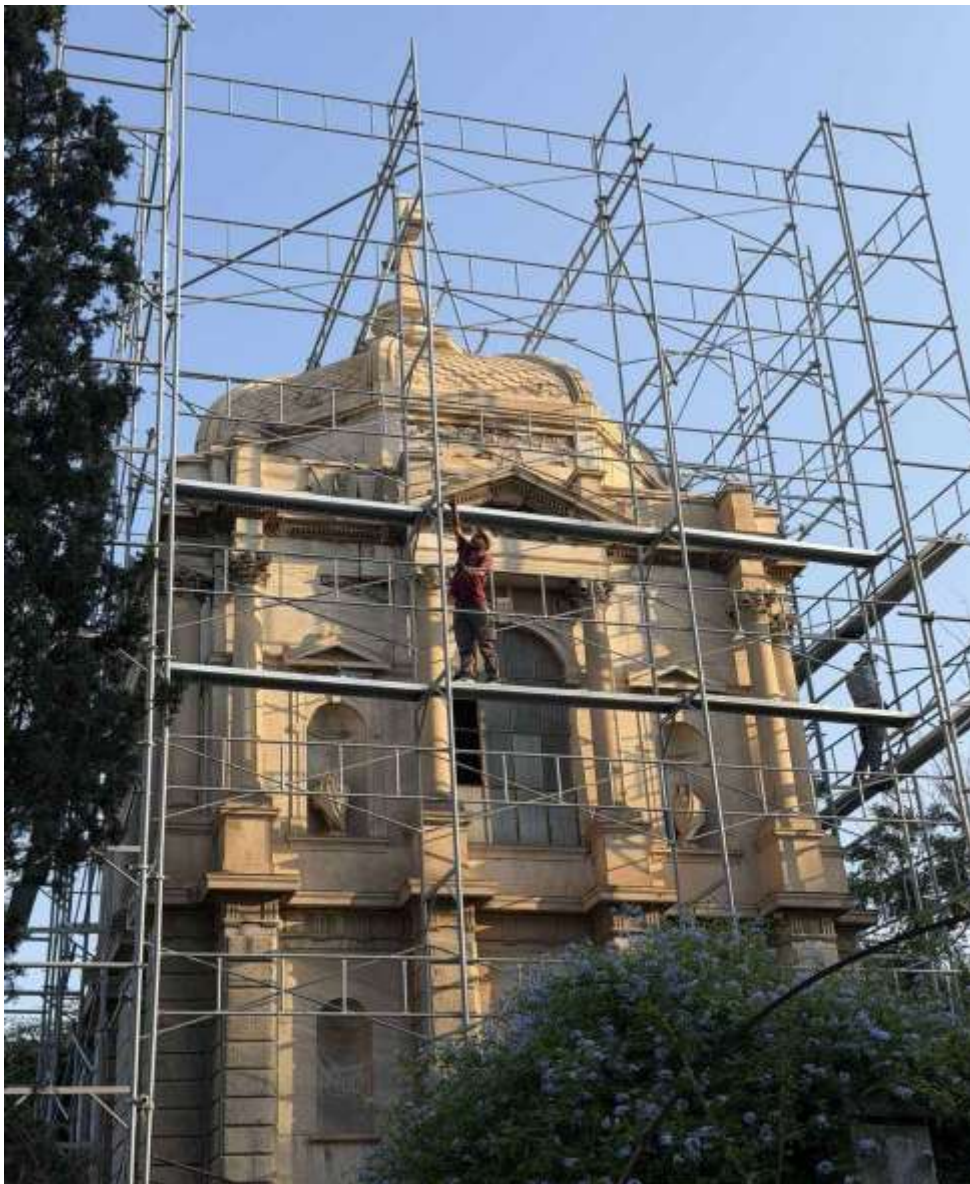
Την επίβλεψη όλων των τεχνικών εργασιών επιβλέπει ο συμπολίτης μας Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός κ. Μιχάλης Σίμας τον οποίο ευχαριστούμε πολύ.

Η επισκευή της σκαλωσιάς έχει μεγάλη σημασία αφού αποτελεί την βασική προϋπόθεση για τις περαιτέρω εργασίες όπως την περίσφιξη της βάσης του σταυρού αλλά και όλες τις εργασίες που αφορούν την βάση του θόλου (αττικό) και τον ίδιο θόλο.

Η Ολοκλήρωση των εργασιών Α' φάσης της Συντήρησης του
Μαυσωλείου Χρηστάκη Ζωγράφου χρειάζεται ακόμα πόρους.

Ανεξάρτητα ποσού όσες-όσοι μπορείτε να βοηθήσετε παρακα-
λούμε στείλτε μήνυμα στο npar@otenet.gr ώστε να σας σταλούν
πληροφορίες.

Αλίκη Κωνσταντοπούλου - Περρωτή (1925–2026)

Πριν από λίγες ημέρες έφυγε από τη ζωή πλήρης ημερών, σε ηλικία 101 ετών, η Αλίκη Περρωτή. Πέρασε στα ψιλά η είδηση, άλλωστε δεν είχε φροντίσει να γίνει ευρέως γνωστή για την φιλανθρωπική της δράση, δεν ήταν κοσμική περσόνα. Λίγοι είναι εκείνοι που γνωρίζουν κάτι για την Αλίκη Περρωτή. Ακόμα και όταν έκανε μία μυθική δωρεά στα τέλη της δεκαετίας του 1980. Ήταν τότε που προσέφερε το ποσό των 500.000.000 δραχμών για την ανέγερση του Κωνσταντοπούλειου Νοσοκομείου, περισσότερο γνωστού μέχρι και σήμερα σαν «Αγία Όλγα». Το ύψος της συνολικής δωρεάς ανήλθε τελικά στα 5 δις δραχμές!

Και αυτό, γιατί αρχικά το υπουργείο Υγείας είχε υποσχεθεί την ανέγερση πτέρυγας 200 κλινών στη θέση του παλαιού νοσοκομείου, παράλληλα με τη δική της δωρεά, ώστε και οι δύο πτέρυγες να αποτελέσουν συγκρότημα δυναμικότητας 400 κλινών. Υπόσχεση που δεν κρατήθηκε, ως συνήθως, και η Περρωτή ανέλαβε το συνολικό κόστος της κατασκευής του νοσοκομείου, το οποίο παρέδωσε στο κράτος με το κλειδί στο χέρι, το 1989, πλήρως εξοπλισμένο.

Η Αλίκη Κωνσταντοπούλου - Περρωτή αφιέρωσε τη ζωή της στην αθόρυβη υποστήριξη της εκπαίδευσης και της ιατρικής στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το εκτενές φιλανθρωπικό της έργο περιλαμβάνει, εκτός πολλών άλλων, και γενναίες δωρεές:

Αμερικανική Γεωργική Σχολή:

- Ίδρυσε το Κολλέγιο Αγροτικής Ανάπτυξης "Δημήτριος Περρωτής" στη Θεσσαλονίκη, στη μνήμη του συζύγου της

- Κωνσταντοπούλειο Γενικό Νοσοκομείο Νέας Ιωνίας:

Υπήρξε η βασική δωρήτρια του νοσοκομείου, το οποίο φέρει το πατρικό της όνομα

- Πανεπιστήμιο Johns Hopkins (ΗΠΑ):

Χρηματοδότησε την ίδρυση της έδρας "Αλίκη Περρωτή" στο Κέντρο Καινοτόμου Ιατρικής της Βαλτιμόρης

Το μόνο που ζήτησε σαν ανταπόδοση της δωρεάς της στο νοσοκομείο ήταν να ονομασθεί Κωνσταντοπούλειο Νοσοκομείο, προς τιμήν των γονιών της, Μαρούλας και Θεόδωρου Κωνσταντόπουλου, τους οποίους υπεραγαπούσε. Η υποστήριξη του νοσοκομείου εκ μέρους της υπήρξε συνεπής και αδιάλειπτη και τα επόμενα χρόνια

Είχε πει:

«...Έχω έγνοια για τη νέα γενιά στην Ελλάδα, αλλά και για τους ανθρώπους που βρίσκονται σε δύσκολη οικονομική μοίρα. Όχι μόνο τώρα, κατά τη διάρκεια της κρίσης, αλλά ήδη από τη δεκαετία του '80, όταν τα πράγματα ήταν πολύ καλύτερα. Αυτός ήταν και ο λόγος που αποφάσισα να κάνω τη δωρεά για ένα καλό νοσοκομείο σε μια περιοχή σαν τη Νέα Ιωνία, που το είχε απόλυτη ανάγκη. Έφερα μηχανήματα από την Αμερική και τη Γερμανία. Θα γελάσετε, αλλά με έβαλε το ελληνικό κράτος να πληρώσω φόρους για την εισαγωγή τους! Ο Περρωτής διαμαρτυρήθηκε και εν τέλει άλλαξε ο νόμος. Ξέρετε, εμείς οι Έλληνες έχουμε φθόνο και ακόμα και όταν αυτό δεν χαρακτηρίζει τη συμπεριφορά μας, δεν ξέρουμε να πούμε "ευχαριστώ". Όταν το νοσοκομείο αποπερατώθηκε, δεν πήρα ποτέ ένα χαρτί, μια επιστολή με τη λέξη "ευχαριστώ" από την ελληνική πολιτεία...»

Η Αλίκη Κωνσταντοπούλου-Περρωτή υπήρξε μια γυναίκα που η ομορφιά της δεν χάθηκε, ακόμα και σε μεγάλη ηλικία. Έγινε βαθιά και ουσιαστική, συμβαδίζοντας με την ηλικία της. Ας την θυμόμαστε με τον σεβασμό που της αναλογεί.

Πηγή:Katerina Stamatiou

Αν ακούσατε κάτι από τα μέσα ενημέρωσης ή από την Πολιτεία, πείτε μου

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Οι.Ομ.Κω.

«Μηνάς Τσιτσάκος»

Ξεκίνησε το 2013 και συνεχίζεται—σε συνεργασία με τα μέλη σωματεία της Οι.Ομ.Κω.—με όλες τις δράσεις του, αφού οι ανάγκες αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο αυξάνονται. Οι αλληπάλληλες κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας έχουν συσσωρεύσει πολλά προβλήματα και η κρατική μέριμνα είναι πολύ περιορισμένη.

Η αλληλεγγύη προς τους αδυνάμους ήταν πάντοτε κυρίαρχο κοινωνικό γνώρισμα της Ρωμιοσύνης.

Συνοπτικά οι δράσεις του Προγράμματος είναι:

- Εξασφάλιση στέγης σε 75 άστεγους
- Διανομές 155 διατακτικών κάθε μήνα για αγορά τροφίμων από σουπερμάρκετ.
- Εξασφάλιση φαρμάκων και υγειονομικού υλικού σε 35 οικογένειες.
- Εξασφάλιση της πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες.
 - Εξασφάλιση αίματος σε έχοντες ανάγκη.
- Μέριμνα για την εισαγωγή ανυπεράσπιστων ηλικιωμένων σε γηροκομεία.
 - Επανασύνδεση ηλεκτροδότησης σε κατοικίες.
- Πληρωμή ενοικίων για τους πρώτους 2 μήνες που υφίστανται εξώσεις όταν υπάρχει αδυναμία
- Αντιμετώπιση γραφειοκρατικών δυσκολιών που στερεί βασικά δικαιώματα του ανθρώπου σε πρόσφυγες Έλληνες όπως οι δυσκολίες έκδοσης αδειών παραμονής, πολιτογράφησης και ΑΜΚΑ
- Πραγματοποίηση εξοδίων ακολουθιών για ανασφάλιστους και μη έχοντες συγγενείς (τους τελευταίους 6 μήνες 4 κηδείες)

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΧΑΡΗ ΣΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΑΦΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΧΟΥΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥΣ) ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΩΝ. ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΑΣ ΕΙΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ή ΜΕ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟ nnap@otenet.gr

The Social Solidarity Program of Ec.Fe.Con.

"Minas Tsitsakos"

ALL ACTIONS CONTINUED DURING THIS SUMMER MONTHS

It started in 2013 and continues—in collaboration with the member associations of Ec.Fe.Con.—with all its actions, since the needs of solidarity with fellow human beings are increasing. The successive crises of the last decade have accumulated many problems and government care is very limited.

Solidarity with the weak has always been dominant cultural component of Romiosyni.

In summary, the actions of the Program are:

- Provision shelter to 75 homeless people.
- Distribution of 150 vouchers each month to deprived families to purchase food from supermarkets.
- Provision medicines and health materials to 32 families.
- Ensuring access to medical services.
- Facilitating the entrance of alone old to care houses.
 - Finding blood to those in need.
- Reconnection of electricity in residences being cut because of depths.
- Dealing with bureaucratic difficulties that deprive Greek refugees of basic human rights, such as the difficulties of issuing residence permits, naturalization and SOCIAL SECURITY NUMBER (AMKA)
 - Undertaking the cost funeral expenses of those not having anyone (4 the last 6 months)
 - Downpayment of rents for those being driven out of their homes
- Carrying out follow-up expenses for uninsured and non-insured relatives.

IN THE PAST MONTH ALONE WE HAD 5 NEW OWNER APPLICATIONS

NEED OF OUR FELLOW CITIZENS

TO BE UPDATED CONTACT US AT nnap@otenet.gr

Ec.Fe.Con. HAS NO REGULAR INCOME AND THE PROGRAM IS BASED ON PERIODIC DONATIONS FROM FOUNDATIONS AND INDIVIDUALS.

Παρασκευή, η Αγία, στα Θεραπεία....

Νίκη Μπήλς

Ιούλιος μήνας, μέσα στην ζέστη. Το ημερολόγιο είναι γεμάτο από γιορτές και τα Θεραπεία μας, τιμούν ιδιαίτερα τρεις. Της Αγίας Κυριακής, της Αγίας Μαρίνας και της Αγίας Παρασκευής.

Η πρώτη έχει το εξωκκλήσι της, στα ψηλά μέρη, η δεύτερη, έχει το παρεκκλησάκι της στα μισά, και η τρίτη που γιορτάζει στις 26 του μήνα, απέναντι από την παραλία του προαστίου της καρδιάς μου.

Τι να πρωτοθυμηθώ και τι να πρωτοξεχάσω; Τον χωματόδρομο του Ντερέ, περνώντας πρώτα από το καρακόλι (αστυνομία), το σπίτι της θείας Μαριέττας, στα

αριστερά, το ξύλινο σπίτι της κυρίας Κατίνας, την μεγάλη βρύση αντίκρου του και πιο πέρα το δύσβατο μονοπάτι που πήγαινε στους Σιδεράδες, και προχωρώντας να λιγοστεύουν τα σπίτια και να συναντώ τα μποστάνια και τους μπαξέδες με τις σμέουρες; Να μην θυμηθώ τον δρόμο που ολοένα και στένευε για να γίνει μονοπάτι, κυριολεκτικά μονοπάτι για να φτάσει στην κατηφορίτσα που η βάση της γινόταν ένα με τις ρίζες από τον πλάτανο αντάμα με τις πέτρες κάτω από το διάφανα νερά για να πατήσω πάνω τους και να ανέβω την μικρή ανηφορίτσα και να βρεθώ στην μικρή εξωκκλησιά; Να ξεχάσω το γάργαρο νερό που ανάβλυζε από την καρδιά του μικρού λόφου;

Να παραλείψω το λιλιπούτειο ταπεινό Αγιασματάκι της Αγ. Μαρίνας, που για να το βρει κάποιος, αρκεί να στρίψει αριστερά διαβαίνοντας πέντε λεπτά από το Πάρκο προς το ρομαντικό Ροσινιόλ με τις αγριοκαστανιές; Να σβήσω με σφουγγάρι την παραμονή της γιορτής με το πλατύ δρομάκι γεμάτο από Θεραπειανούς και καλοκαιρινούς να προσέχουν τα λόγια του Παπά - Αχιλλέα στην Παράκληση και να τσιτώνουν το αυτί τους για να ακούσουν να μνημονεύονται τα ονόματά τους; Ή τις κυρίες και τις μαμαζελίτσες με τα εμπριμέ τους να φυσιούνται με τις βεντάλιες τους, αφού έκανε ζέστη και η αύρα της θάλασσας δεν έφτανε μέχρι το Αγίασμα. Γίνονται αυτά παραλειπόμενα; Ξεχνιούνται;

Ο μήνας φτάνει στο τέλος του και μαζί του έρχεται και πάλι γιορτή, της Αγίας Παρασκευής. Κουβεντιάζοντας με την εξαδέλφη μου Νίτσα τις προάλλες για περιστατικά που έχουν συμβεί στην γενέτειρά μας, αναφέρθηκε στο παρακάτω:

....<<Ως προς το θαύμα της Αγίας Παρασκευής.

Θα ήταν περίπου την εποχή του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου. Ήμουν μικρή. Ο μπαμπας μου είχε το οικογενειακό κεντρο TURAN (κηπος πλατ φορμα) με 50 τραπεζια, δευτερος οροφος με 2-3 τραπεζια, τριτος οροφος με 1-2 τραπεζια, που συνορευει με τον κηπο της Αγ. Παρασκευής δεξια λιγο ανιφορα πισω απο καποιους ταφους.

Απ' αυτο το σημειο εδινε ενα καρβελι, ενας απο τους στρατιωτες που βρισκοταν στην εκκλησια και φυλαγε την εισοδο του ναου, γεματο με κουτες, οπλα κ.τ.λ....., στον πατερα μου, εις ανταλλαγμα ενος πακετου τσιγαρων.Ειχαν πιασει φιλια.

Ενα βράδυ στις 12 η ώρα το βράδυ ακουστήκαν πυροβολισμοί. Τρομοκρατήθηκαν οι πελάτες. Με ολο που ήταν καλοκαίρι άδειασε το μαγαζί. Το πρωί οι χωριανοί ρώτησαν τον μπαμπά μου αν κατάλαβε από που γινόταν, τι συνέβη.

Αυτό το γεγονός συνέβη και την επομένη και την μεθ' επομένη.

Ο μπαμπάς μου το πρωί την επόμενη του τρίτου συμβάντος όταν ανέβηκε να πάρει το καρβέλι, ρώτησε τον στρατιώτη τι ήταν αυτοί οι πυροβολισμοί και ο στρατιώτης με μεγάλη επιφύλαξη του εξιστόρησε το γεγονός .

Το βραδύ ο φύλακας που κρατούσε σκοπιά στην πόρτα εισόδου του Ναού είδε μια ηψιλη γυναίκα ντυμένη στα άσπρα να προχωρά προς την πόρτα του Ναού και να θέλει να μπει μέσα. Της είπε στοπ και αυτή προχώρησε, της ξαναείπε στοπ και αυτή προχώρησε, τότε εκείνος την πυροβόλησε. Αυτή χάθηκε προς τον ουρανό.

Την επομένη το πρωί πήγε στον αξιωματικό να δικαιολογήσει την σφαίρα που χρησιμοποίησε. Εξήγησε το περιστατικό. Το επόμενο βράδυ ο αξιωματικός άλλαξε στρατιώτη στην σκοπιά. Το συμβάν έγινε και με τον δεύτερο φύλακα ο οποίος είπε τα ίδια που έζησε, όπως ο πρώτος, όταν πήγε να δικαιολογήσει την χρήση της σφαίρας στον αξιωματικό.

Την τρίτη βραδιά κράτησε σκοπιά ο αξιωματικός και συνέβη το ίδιο. Την επομένη ήρθαν φορτηγά και πήραν τις κούτες με όπλα κ.τ.λ.....

Οπότε άδειασε ο Ναός. Όπως σου είπα ανωτέρα ο μπαμπάς τα έμαθε απο πρώτο χέρι και είπε, ήταν η Αγία Παρασκευή που τους έδιωξε από το σπίτι Της. Τότε ησύχασε το χωριό και οι χωριανοί.....>>

Πόσο γνωστή ή πόσο άγνωστη είναι αυτή η ιστορία; Την πιστεύει κανείς, Ο θείος Μόρφης, ο πατέρας της εξαδέλφης μου την πίστεψε και την εξιστόρησε στην κόρη του και από αυτήν ήρθε σε μένα για την μοιραστώ μαζί με αυτούς που διαβάζουν αυτές τις αράδες, χρόνια και χρόνια μετά από τότε ποτ συνέβη.

Βρίσκόμαστε στο τώρα και στην Απογευματινή, την αιθαλή εφημερίδα της Πόλης, στην οποία η Μητρόπολη Δέρκων ανακοινώνει τις Ακολουθίες που προγραμματίζει. " Την σπουδήν σου τη κλήσει κατάλληλον...." και το κύμα της Βοαποριανής παραλίας θα συνοδεύει το Απολυτίκιο για να κρατά το ίσον παραδοσιακά όπως γίνεται κάθε φορά από τους Ψάλτες της Βασιλεύουσας (και άνευ ηλεκτρονικών βοηθημάτων που είναι πλέον της μόδας). Πόσο θα γεμίσει η Αγία Παρασκευή από Θεραπειανούς & καλοκαιρινούς; φέτος; Πόσοι πιστοί θα απολαύσουν κομμάτια από τους Αρτους με το γλυκάνισο της Αρτοκλασίας στην φετινή Πανήγυρη; Κύριος οίδε. Λίγοι ή πολλοί, ου εν τω πολλώ το ευ και όλοι οι καλοί χωρούνε.

Προσκυνήματα & Χρόνια Πολλα στους συντοπίτες μου και σε όσους γιορτάζουν.

Νίκη,

Της Αγίας Παρασκευής, 2026

Μπάκινγκχαμ, Αγγλία

ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΩΝ ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ & ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΩΝ ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ
MILTON KEYNES & ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ
ΑΓΓΛΙΑ

Τέλος καλό, όλα καλά!

Την Πέμπτη 9 Ιουλίου έληξαν τα μαθήματα στο Ελληνικό Σχολείο της Κοινότητάς μας. Ένα σχολείο από τα τόσα "Παροικιακά Σχολεία" που λειτουργούν σε διάφορες χώρες σε όλο τον κόσμο σαν φυτώρια που προσπαθούν να διαφυλάξουν και να μεταδώσουν την ύπαρξη και την συνέχεια όχι μόνο της γλώσσας μας, που είναι η γλώσσα του Ευαγγελίου, αλλά και τα ήθη και τα έθιμα που μας χάρισαν αυτοί που ήταν πριν από μας.

Ένα Σχολικό Έτος που άρχισε τον Σεπτέμβριο γεμάτο από στόχους και προσδοκίες, ενθουσιασμό και διάθεση για δουλειά. Δουλειά που χρειάζεται αγάπη και μεράκι από όλους που αποφασίζουν να ασχοληθούν με τέτοια πράγματα. Από την διοίκηση, τον Ιερέα μας, τους δασκάλους, τους γονείς, μαθητές, μικρούς μεγάλους και μέχρι όποιον και όποια που σηκώνει το χέρι για πει "εδώ είμαι, τι μπορώ να κάνω;"

Πέρασαν σχεδόν δέκα μήνες και φτάσαμε στην τελευταία μέρα της Σχολικής Χρονιάς, <Σεπτέμβριος 2025 - Ιούλιος 2026>. Μαθητές/μαθήτριες, παιδιά και ενήλικες αφού παρέλαβαν τα Ενδεικτικά τους, η κάθε ομάδα παρακολούθησε ταινία και στους προαύλιους χώρους είχε στηθεί ψησταριά για να τελειώσει η χρονιά ανάλαφρα και χαρισματικά και μέσα από αυτή την ατμόσφαιρα να δοθεί, ειδικά στο παιδί, μια εικόνα έλξης για να θελήσει να ξαναέρθει στο Σχολείο.

Το Σχολείο που στεγάζεται στον Ιερό Ναό και στην Κοινοτική Αίθουσά μας, δίνει το παρόν σε όλες τις εκδηλώσεις μας. Όπως φαίνεται στην αναμνηστική φωτογραφία μαζί με την Πρόξενο της Ελληνικής Πρεσβείας στο Λονδίνο, αξιότιμη κ. Μαρία Κριάρη, η παρουσία τους ήταν αισθητή στο Ετήσιο Θερινό Πανηγύρι 2026, μερικές μέρες πριν, την 5^η Ιουλίου τρέχοντος που φέτος είχε ξεχωριστή σημασία λόγω της Επετείου 1.400 χρόνων από την 1η ψαλμώδηση του "ΤΗ ΥΠΕΡΜΑΧΩ" το 626 μ.Χ, στην Κωνσταντινούπολη. Εκεί, που όπως έχουμε μάθει από τους προγόνους μας και από τα βιβλία, έτρεξε ο κόσμος στις Βλαχέρνες για να πει τα ευχαριστώ του στην Κυρά της Πόλης.

Ιούλιος 2026 και πραγματοποιήθηκαν οι στόχοι και οι προσδοκίες, ο ενθουσιασμός δεν μειώθηκε και η διάθεση για δουλειά δεν ελαττώθηκε.

Τέλος καλό, όλα καλά και έπεται συνέχεια για μια καινούργια αρχή τον Σεπτέμβριο που δεν θα αργήσει

Νίκη Beales,

Πρόεδρος,

Για το Ελληνικό Σχολείο της Κοινότητας

**ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΤΩΝ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΤΩΝ ΕΥΑΓΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ**

**ΤΟ ΜΕΙΖΩΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΒΑΛΟΥΚΛΙ**

(Ιδρυθέν 1753)

Επαρχία	Συνοικία	Κτημ/ γική Νησι-	Αρ · Τμ ήμ	Εμβα- δό m ²
Επταπύργιο	Εντός των Τειχώνden devir		7	382.00
Επταπύργιο	Εντός των Τειχώνden devir		1	87347. 00
Bahçelievler	Yenibosna		18	157.68
Bahçelievler	Yenibosna		18	149.00
Bahçelievler	Yenibosna		18	147.00
Επταπύργιο	Merkezefendi	3305	28	4084.9
Επταπύργιο	Merkezefendi	3289	40	54.58
Επταπύργιο	Merkezefendi	2979	6	1120.0 0
Επταπύργιο	Merkezefendi	2976	1	24378.
Επταπύργιο	Merkezefendi	2976	3	2608.0 0
Εντός των Τειχών	Atik mustafa paşa	2895	1	62.49
Εντός των Τειχών	Atik mustafa paşa	2895	18	114.16
Εντός των Τειχών	Atik mustafa paşa	2894	17	61.97
Εντός των Τειχών	Atik mustafa paşa	2894	22	74.48
Εντός των Τειχών	Atik mustafa paşa	2894	16	56.00
Εντός των	Çarşı	2744	32	6.00
Εντός των	Çarşı	2741	8	0.00
Εντός των	Çarşı	2741	37	4.25
Εντός των	Çarşı	2734	32	20.00
Εντός των	Çarşı	2719	5	6.75
Εντός των	Hacı evhattin	2454	5	188.50
Εντός των	Abdiçelebi	2385	6	104.00
Εντός των	Kasım gürani	2355	5	77.00
Εντός των	Tevkii cafer	2318	21	30.00
Εντός των	Tevkii cafer	2296	2	30.00
Εντός των	Tevkii cafer	2293	10	88.00
Εντός των	Tevkii cafer	2293	24	60.00

Εντός των Τειχών	Tevkii cafer	2291	11	43.00
Εντός των Τειχών	Hatip musla- hattin	2281	25	35.00
Εντός των	Abdisubaşı	2236	5	3.50
Εντός των Τειχών	Hamami mu- hittin	1867	7	43.50
Επταπύργιο	Εντός των Τειχώνden devir	1648	2	5334.0 0
Επταπύργιο	Εντός των Τειχώνden devir	1648	3	5849.0 0
Επταπύργιο	Εντός των Τειχώνden devir	1648	4	6731.0 0
Επταπύργιο	Εντός των Τειχώνden devir	1648	5	4306.0 0
Επταπύργιο	Kazlıçeşme	1629	16	10106.
Επταπύργιο	Kazlıçeşme	1629	17	14019.
Εντός των	Beyazıt ağa	1567	82	174.20
Πέρα	Yenişehir	1383	8	27.44
Πέρα	Yenişehir	1383	9	25.60
Πέρα	Yenişehir	1377	1	45.85
Εντός των Τειχών	İmrahor ilyas bey	1262	37	66.00
Εντός των Τειχών	İmrahor ilyas bey	1261	1	90.00
Εντός των Τειχών	İmrahor ilyas bey	1254	4	46.00
Σισλή	Feriköy	1243	27	233.50
Σισλή	Feriköy	1235	12	85.40
Εντός των	Hacı hüseyin	1227	2	39.00
Εντός των	Hacı hüseyin	1221	11	215.00
Εντός των	Hacı hüseyin	1216	28	65.00
Πέρα	Hacıahmet	1191	47	157.25
Εντός των	Hacı evhattin	1071	35	94.00
Σισλή	Σισλή	1028	17	128.40
Εντός των	Katipkasım	803	10	102.00
Πέρα	Bostan	801	32	24.00
Εντός των	Tülbentci	789	54	66.13

Sarıyer	Yenimahalle	786	6	53.91
Σκούταρι	Burhaniye	739	1	1430.0 0
Εντός των Τειχών	Muhsinehatun	718	7	94.00
Σκούταρι	Burhaniye	715	1	16560. 00
Σκούταρι	Burhaniye	714	2	3414.0 0
Σκούταρι	Burhaniye	714	3	36.00
Εντός των Τειχών	Tavşantaşı	672	12	19.00
Εντός των Τειχών	Dayahatun	630	26 8	21.00
Εντός των Τειχών	Dayahatun	630	43	28.00
Εντός των Τειχών	Dayahatun	630	44	0.00
Σισλή	İnönü	598	7	68.50
Πέρα	Bülbül	579	3	49.75
Σκούταρι	Kuzguncuk	553	5	88.00
Πέρα	Kocatepe	525	3	148.25
Πέρα	Kocatepe	518	17	116.00
Πέρα	Kocatepe	517	40	49.25
Χαληδόνα	Göztepe	507	70	1122.5 0
Χαληδόνα	Göztepe	506	9	1610.0 0
Εντός των Τειχών	Çarşı	483	4	22.00
Πέρα	Kuloğlu	481	4	620.00
Πέρα	Kuloğlu	478	26	27.50
Πέρα	Katip mustafa celebi	465	32	52.50
Πέρα	Katip mustafa celebi	465	12	282.50
Πέρα	Katip mustafa celebi	462	19	71.00
Πέρα	Katip mustafa celebi	462	23	103.50
Πέρα	Katip mustafa celebi	461	47	77.50
Πέρα	Katip mustafa celebi	460	2	180.00
Πέρα	Katip mustafa celebi	458	24	46.50

Πέρα	Katip mustafa	457	8	51.50
Πέρα	Katip mustafa celebi	456	15	44.00
Πέρα	Kalyon- cukulluğu	452	41	47.50
Εντός των Τειχών	Ahi celebi	450	4	28.00
Πέρα	Kalyon- cukulluğu	446	28	67.50
Εντός των Τειχών	Ahi celebi	437	10	73.50
Πέρα	Kalyon- cukulluğu	436	31	183.50
Πέρα	Kamerhatun	432	9	60.00
Εντός των Τειχών	Rüstem paşa	430	15	20.00
Πέρα	Kamerhatun	429	16	37.50
Εντός των Τειχών	Çelebioğlu	394	90	4.00
Εντός των Τειχών	Hobyar	391	17	14.50
Εντός των Τειχών	Hobyar	391	16	34.00
Πέρα	Şehitmuhtar	388	14	44.00
Πέρα	Çukur	370	4	48.50
Πέρα	Çukur	368	25	35.00
Πέρα	Çukur	364	20	43.50
Πέρα	Çukur	357	8	128.00
Πέρα	Hüseyinağa	355	3	192.50
Πέρα	Hüseyinağa	346	8	148.00
Πέρα	Hüseyinağa	339	5	75.00
Εντός των Τειχών	Mercanağa	339	84	53.50
Πέρα	Hüseyinağa	337	4	70.00
Πέρα	Hüseyinağa	337	11	107.50
Πέρα	Tomtom	325	43	101.95
Εντός των Τειχών	Sururi	309	8	296.00
Μπεσίκτας	Sinanpaşa	308	5	36.00
Πέρα	Asmalimescid	303	13	505.00

Εντός των Τειχών	Mercanağa	263	17	12.00
Εντός των Τειχών	Dayahatun	258	80	112.00
Εντός των Τειχών	Dayahatun	258	115	25.00
Εντός των Τειχών	Dayahatun	258	116	22.50
Εντός των Τειχών	Dayahatun	256	9	12.00
Πριγκηπόνησα	Yalı	246	17	89.50
Πριγκηπόνησα	Karanfil	242	41	1768.00
Πριγκηπόνησα	Maden	222	103	975.00
Χαληδόνα	Rasimpaşa	215	17	121.00
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	10	646.50
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	11	656.00
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	5	589.50
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	4	606.00
Χαληδόνα	Caferağa	151	29	76.00
Μπεσίκτας	Bebek	143	1	37.00
Πέρα	Hacımimi	120	5	101.50
Πριγκηπόνησα	Karanfil	108	3	870.00
Μπεσίκτας	Arnavutköy	107	2	208.00
Πέρα	Müeyyetzade	105	1	951.00
Πέρα	Kemankeş	94	80	768.00
Πριγκηπόνησα	Cami	85	136	125.00
Πριγκηπόνησα	Cami	82	9	218.00
Πέρα	Kemankeş	82	7	58.00
Πέρα	Kemankeş	82	5	213.50
Πριγκηπόνησα	Cami	79	25	613.00
Πριγκηπόνησα	Heybeli ada	73	11	77.00

Πριγκηπόνησα	Yalı	52	2	188.50
Bakırköy	Cevizlik	52	3	139.00
Πριγκηπόνησα	Yalı	50	4	190.50
Χαληδόνα	Osmanağa	47	6	89.00
Μακροχώρι	Sakızağacı	36	2	133.42
Πριγκηπόνησα	Heybeli ada	34	17	111.00
Χαληδόνα	Osmanağa	31	6	102.50
Πριγκηπόνησα	Yalı	7	9	459.00
Πριγκηπόνησα	Yalı	7	10	190.50

ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017

Επαρχία	Συνοικία	Κτηματολογική	Αρ. Τμή-	Εμβαδό m^2
Πριγκηπόνησα	Cami	82	9	218
Πριγκηπόνησα	Cami	85	136	125.00
Πριγκηπόνησα	Heybeli ada	34	17	111.00
Πριγκηπόνησα	Heybeli ada	73	11	77.00
Πριγκηπόνησα	Karanfil	108	3	870.00
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	10	646.50
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	11	656.00
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	5	589.50
Πριγκηπόνησα	Karanfil	242	41	1,768.00
Πριγκηπόνησα	Yalı	246	17	89.50
Πριγκηπόνησα	Yalı	50	4	190.50
Πριγκηπόνησα	Yalı	52	2	188.50
Πριγκηπόνησα	Karanfil	203	4	606.00

Πέρα	Çukur	357	8	128.00
Πέρα	Çukur	364	20	43.50
Πέρα	Hacıahmet	1191	47	157.25
Πέρα	Hacımimi	120	5	101.50
Πέρα	Hüseyinağa	339	5	75.00
Πέρα	Katip mustafa çelebi	456	15	44.00
Πέρα	Katip mustafa çelebi	460	2	180.00
Πέρα	Katip mustafa çelebi	461	47	77.50
Πέρα	Katip mustafa çelebi	462	19	71.00
Πέρα	Kemankeş	82	7	58.00
Πέρα	Kemankeş	94	80	768.00
Πέρα	Kuloğlu	478	26	27.50
Πέρα	Katip mustafa çelebi	461	48	509.00
Εντός των Τειχών	Atik mustafa paşa	2894	17	61.97
Εντός των Τειχών	Atik mustafa paşa	2894	22	74.48
Χαλκηδόνα	Caferağa	148	3	307.00
Σραρίγερ	Yenimahalle	786	6	53.91
Σκούταρι	Kuzguncuk	553	5	88.00
Beyoğlu	Εντός των Τει- χώνden devir	1648	1	87,347.00
Επταπύργιο	Εντός των Τει- χώνden devir	1648	2	5,334.00
Επταπύργιο	Kazlıçeşme	1629	16	10,106.00
Επταπύργιο	Kazlıçeşme	1629	17	14,019.00
Επταπύργιο	Merkezefendi	2977	1	3,111.00

**Δωρεές υπέρ της Οικουμενικής Ομοσπονδίας
Κωνσταντινουπολιτών**

**Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. ευχαριστεί θερμά για τις ακόλουθες
δωρεές που λήφθηκαν τον Ιούλιο 2026**

Υπέρ του Προγράμματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης:

Κληροδότημα Αλέξανδρου Γεωργιάδη 3.823,37 Ε

Μαρία Χρηστίδου 50 Ε

**Νίνος Ελματζιόγλου 280 Ε εις μνήμη των γονέων του Ιωάννας
και Παντελή Ελματζιόγλου**

Υπέρ του Προγράμματος Υποτροφιών

Κληρονομιά Ευσταθίου Τρίμη 5.000 Ευρω

Υπέρ της Αναστήλωσης του Μαυσωλείου Χρηστάκη Ζωγράφου

**Φοίβος Κάζηλας 100Ε, Ιωάννης Ρόβης 100 Ε, Ιωάννης
Μουρτσιάδης 100 Ε, Ευστράτιος Δολτσινιάδης 1.000 Ε,
Χρήστος Ελματζιόγλου 100 Ε, Θεμιστοκλής Παχόπουλος 150 Ε,
Θωμάς Παπαβασιλείου 100 Ε, Νίκος Καλαμάρης 1.000 Ε,
Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως 350 Ε,
Δημήτριος Δρανίδης 100 Ε, Ανέστης Σιμοτόπουλος 100 Ε,
Ελευθέριος Βασιλειάδης 100 Ε, Ορέστης Καλογήρου 50 Ε,**

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ 3.000 Ε

**Οι δωρεές που έχουν σταλεί διαμέσου του Συνδέσμου εν
Ελλάδι Ζωγραφειωτών θα δημοσιευτούν άμα τη λήψη τους**

Νύχτα των Κρυστάλλων*

Τη νύχτα της 9^{ης} προς 10^η Νοεμβρίου του 1938, οι Γερμανοί ηγέτες των Ναζί εξαπέλυσαν μια πανεθνική αντιεβραϊκή εξέγερση. Αυτή η βίαιη ενέργεια παρουσιάστηκε σκόπιμα ως αυθόρμητο ξέσπασμα λαϊκής οργής κατά των Εβραίων, όμως στην πραγματικότητα, επρόκειτο για βανδαλισμούς, εμπρησμούς και τρομοκρατία με κρατική υποστήριξη. Το γεγονός αυτό ονομάστηκε Kristallnacht (Νύχτα των Κρυστάλλων). Αναφέρεται επίσης ως Πογκρόμ του Νοεμβρίου.

Η Νύχτα των Κρυστάλλων υπήρξε μια πανεθνική, βίαιη αντιεβραϊκή εξέγερση που έλαβε χώρα σε ολόκληρη τη ναζιστική Γερμανία στις 9 και 10 Νοεμβρίου του 1938. Κατά τη διάρκεια της Νύχτας των Κρυστάλλων, ομάδες Ναζί και άλλων Γερμανών στοχοποίησαν εβραϊκούς χώρους λατρείας, καταστήματα και επιχειρήσεις, κατοικίες και ανθρώπους. Μεταξύ των δραστών συγκαταλέγονταν αξιωματούχοι του Ναζιστικού Κόμματος και μέλη των οργανώσεών του, ιδίως των SA, SS, και της Χιτλερικής Νεολαίας. Συμμετείχαν επίσης και απλοί Γερμανοί πολίτες που δεν ανήκαν σε αυτές τις ναζιστικές οργανώσεις. Πολλοί εκμεταλλεύτηκαν την κατάσταση για να λεηλατήσουν τις βανδαλισμένες εβραϊκές κατοικίες και επιχειρήσεις και να ταπεινώσουν δημόσια τους Εβραίους γείτονές τους.

Ανώτατοι ηγέτες των Ναζί συντόνισαν και υποκίνησαν την εξέγερση της Νύχτας των Κρυστάλλων, επιδιώκοντας παράλληλα να παρουσιάσουν τα γεγονότα ως μια αυθόρμητη έκρηξη της λαϊκής οργής κατά των Εβραίων. Συγκεκριμένα, παρουσίασαν τη βία ως αυθόρμητη αντίδραση στη δολοφονία ενός χαμηλόβαθμου Γερμανού διπλωμάτη από έναν Εβραίο έφηβο. Ωστόσο, η βία δεν ήταν αυθόρμητη. Οι ναζιστές αξιωματούχοι χρησιμοποίησαν το περιστατικό ως πρόσχημα για να ξεκινήσουν την εξέγερση.

*[https://
encyclopedia.ushmm.org/
content/el/article/](https://encyclopedia.ushmm.org/content/el/article/)

Οι βανδαλισμοί και οι εμπρησμοί της Νύχτας των Κρυστάλλων πραγματοποιήθηκαν με την υποστήριξη του κράτους. Ο Υπουργός Ναζιστικής Προπαγάνδας Γιόζεφ Γκαίμπελς και άλλα ανώτατα στελέχη του ναζιστικού καθεστώτος συντόνισαν ενεργά την εξέγερση με την έγκριση του ηγέτη των Ναζί Αδόλφου Χίτλερ.

Γιατί ονομάζεται «Νύχτα των Κρυστάλλων»;

Η πανεθνική αντιεβραϊκή εξέγερση του Νοεμβρίου του 1938 είναι γνωστή με πολλές ονομασίες.

Τον Νοέμβριο του 1938, οι ναζιστικές γερμανικές αρχές αναφέρονταν συνήθως στα γεγονότα ως Aktion (που σημαίνει «επιχείρηση» ή «δράση»). Μερικές φορές τα αποκαλούσαν «αντιεβραϊκή δράση» ή «πράξη εκδίκησης».

Οι Εβραίοι και οι εβραϊκές οργανώσεις περιέγραφαν συχνά τα γεγονότα ως πογκρόμ. Η λέξη πογκρόμ προέρχεται από τα ρωσικά και χρησιμοποιούνταν ήδη από τον 19ο αιώνα για να περιγράψει τη μαζική βία κατά των Εβραίων στη Ρωσική Αυτοκρατορία και αλλού. Με τη χρήση του όρου αυτού, οι Εβραίοι παρατηρητές ενέτασσαν τα γεγονότα σε μια μακρά ιστορία αντισημιτισμού και βίας κατά των Εβραίων. Ο όρος «πογκρόμ» εμφανιζόταν επίσης συχνά στην κάλυψη της Νύχτας των Κρυστάλλων από τον αμερικανικό Τύπο.

Τελικά, ο όρος Reichskristallnacht επικράτησε στη χρήση από το γερμανικό κοινό κατά τη διάρκεια της ναζιστικής περιόδου. Η λέξη σημαίνει «Νύχτα των Κρυστάλλων του Ράιχ» και παραπέμπει στα θραύσματα από τα σπασμένα τζάμια βιτρινών και παραθύρων που κάλυπταν τους γερμανικούς δρόμους μετά τις επιθέσεις. Ο όρος αυτός συντομεύτηκε αργότερα σε «Νύχτα των Κρυστάλλων» και χρησιμοποιήθηκε ευρύτερα και εκτός Γερμανίας.

Στη σύγχρονη εποχή, τα γεγονότα της Kristallnacht αναφέρονται στα γερμανικά κυρίως ως Reichspogromnacht (νύχτα πογκρόμ του Ράιχ) ή Novemberpogrom (πογκρόμ του Νοεμβρίου).

Τα προεόρτια της Νύχτας των Κρυστάλλων

Το έτος 1938 — κατά το οποίο έλαβε χώρα η Νύχτα των Κρυστάλλων — αποτέλεσε σημείο καμπής για τη ναζιστική Γερμανία. Εκείνη τη χρονιά, η ναζιστική Γερμανία άρχισε να επιδιώκει με μεγαλύτερη ένταση την υλοποίηση των ιδεολογικών της στόχων. Επέκτεινε την επικράτειά της με την προσάρτηση της Αυστρίας τον Μάρτιο και της Σουηδίας κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 1938, το ναζιστικό καθεστώς εφάρμοσε επίσης όλο και πιο περιοριστικά και βίαια αντιεβραϊκά μέτρα, με στόχο την εκδίωξη των Εβραίων από τη ναζιστική Γερμανία. Στο πλαίσιο αυτό, το ναζιστικό καθεστώς έθεσε στο στόχαστρο Εβραίους με πολωνική υπηκοότητα και πολωνικά διαβατήρια που ζούσαν στη Γερμανία και στα προσαρτημένα εδάφη της. Από τις 27 έως τις 29 Οκτωβρίου του 1938, οι γερμανικές αρχές συγκέντρωσαν και απέλασαν περισσότερους από 17.000 Εβραίους, πολλοί από τους οποίους είχαν γεννηθεί στη Γερμανία. Το μέτρο αυτό, που είναι γνωστό Ρolenaktion (Πολωνική Δράση), αποτέλεσε την πρώτη μαζική απέλαση Εβραίων από τη ναζιστική Γερμανία.

Μεταξύ όσων εκτοπίστηκαν από τις ναζιστικές γερμανικές αρχές ήταν και η οικογένεια Grynszpan. Ο Zyndel και η Ryfka Grynszpan, οι οποίοι είχαν μεταναστεύσει στη Γερμανία το 1911, απελάθηκαν από το Ανόβερο στο Ζbaszγή της Πολωνίας, μαζί με δύο από τα παιδιά τους. Ο 17χρονος γιος τους Herschel ζούσε τότε στο Παρίσι. Όταν πληροφορήθηκε την απέλαση της οικογένειάς του, ο Herschel μετέβη στη γερμανική πρεσβεία στο Παρίσι. Εκεί, το πρωί της 7^{ης} Νοεμβρίου, πυροβόλησε τον χαμηλόβαθμο Γερμανό διπλωμάτη Ernst vom Rath, τραυματίζοντάς τον θανάσιμα. Ο Grynszpan φαίνεται ότι ενήργησε εν βρασμώ, αντιδρώντας στην απέλαση από τη Γερμανία των γονιών του, των αδελφών του, καθώς και άλλων Εβραίων με πολωνική υπηκοότητα.

Το ναζιστικό καθεστώς επέλεξε να εκμεταλλευτεί τον φόνο ως πρόσχημα για την ενορχήστρωση μιας γενικευμένης αντιεβραϊκής εξέγερσης. Από τις 7 Νοεμβρίου και εξής, ο υπουργός Προπαγάνδας Γιόζεφ Γκαίμπελς συντόνισε την αντίδραση του γερμανικού Τύπου

για τη δολοφονία του διπλωμάτη Rath. Οι ναζιστικές εφημερίδες δημοσιοποίησαν εκτενώς το γεγονός και υποκίνησαν αντιεβραϊκή βία κατηγορώντας συλλογικά τους Εβραίους για τη

Καταστραμμένη

Συναγωγή

δολοφονία. Το ναζιστικό καθεστώς ισχυρίστηκε ότι ο Grynszpan ήταν μέλος μιας παγκόσμιας εβραϊκής συνωμοσίας. Σε ορισμένες περιοχές, τοπικές ναζιστικές ομάδες ανέλαβαν δράση αυτοβούλως, επιτιθέμενες σε συναγωγές και σε επιχειρήσεις εβραϊκής ιδιοκτησίας.

Υποκίνηση της Νύχτας των Κρυστάλλων: Η Νύχτα της Τετάρτης, 9 Νοεμβρίου 1938

Η οργή των Ναζί για τον πυροβολισμό του Rath κορυφώθηκε το βράδυ της 9ης Νοεμβρίου.

5:30 μ.μ., 9 Νοεμβρίου 1938: Ο θάνατος του Rath

Στις 9 Νοεμβρίου, οι ηγέτες του Ναζιστικού Κόμματος από ολόκληρη τη Γερμανία συγκεντρώθηκαν στο Μόναχο για την ετήσια εκδήλωση μνήμης του «Πραξικοπήματος της Μπυραρίας», της αποτυχημένης προσπάθειας του Χίτλερ να καταλάβει την εξουσία το 1923. Εκείνο το βράδυ, ο Χίτλερ και άλλα κορυφαία στελέχη του ναζιστικού καθεστώτος πληροφορήθηκαν ότι ο Ernst vom Rath είχε υποκύψει στα τραύματά του. Από εκείνη τη στιγμή, τα γεγονότα που οδήγησαν στη Νύχτα των Κρυστάλλων εξελίχθηκαν με ταχύτατους ρυθμούς.

Φλεγόμενη εβραϊκή συναγωγή

9:30-10:00 μ.μ., 9 Νοεμβρίου 1938: Ομιλία του Γιόζεφ Γκαίμπελς

Μετά την είδηση του θανάτου του Rath, ο Χίτλερ και ο Γκαίμπελς αποφάσισαν να υποκινήσουν μια πανεθνική αντιεβραϊκή εξέγερση. Γύρω στις 9:30 ή 10 μ.μ., ο Γκαίμπελς εκφώνησε μια φλογερή αντισημιτική ομιλία ενώπιον ναζιστών αξιωματούχων που είχαν συγκεντρωθεί στο Μόναχο. Μετά το τέλος της ομιλίας, οι παριστάμενοι αξιωματούχοι επικοινωνήσαν με τις περιφέρειές τους και μετέφεραν τις οδηγίες του Γκαίμπελς.

11:55 μ.μ., 9 Νοεμβρίου 1938: Διαταγές της Γκεστάπο

Ο Χάινριχ Μύλλερ, αρχηγός της Γκεστάπο, εξέδωσε εσωτερική ανακοίνωση σχετικά με μια μεγάλης κλίμακας «δράση» κατά των Εβραίων. Διέταξε τη σύλληψη 20.000–30.000 Εβραίων και έδωσε εντολή στην αστυνομία να επικεντρωθεί ιδίως στη σύλληψη «εύπορων Εβραίων».

1:20 π.μ., 10 Νοεμβρίου 1938: Οδηγίες του Ράινχαρντ Χάιντριχ προς την αστυνομία

Στις 1:20 π.μ., ο αρχηγός της Αστυνομίας Ασφάλειας και της SD (Υπηρεσία Ασφάλειας) Ράινχαρντ Χάιντριχ απέστειλε λεπτομερέστερες εντολές προς τις γερμανικές αστυνομικές δυνάμεις. Διέταξε την αστυνομία να μην παρεμβαίνει στις λεγόμενες «διαδηλώσεις».

Αντίθετα, έδωσε στην αστυνομία τις ακόλουθες εντολές:

να διασφαλίσει ότι οι ταραχές δεν έθεταν σε κίνδυνο τη ζωή ή την περιουσία μη Εβραίων, να εγγυηθεί ότι οι ταραξίες δεν λεηλατούσαν τα εβραϊκής ιδιοκτησίας σπίτια και καταστήματα που γίνονταν στόχος βανδαλισμών, να κατασχέσει όλο το αρχειακό υλικό των συναγωγών και να το παραδώσει στην Υπηρεσία Ασφάλειας (Sicherheitsdienst ή SD) και να συλλάβει νέους, υγιείς και οικονομικά εύρωστους Εβραίους άνδρες.

**Εβραϊκή συναγωγή
στις φλόγες**

Η διαταγή του Χάιντριχ σήμαινε στην πράξη ότι η αστυνομία είχε λάβει εντολή να επιτρέψει τη διάπραξη εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένων των βανδαλισμών και των εμπρησμών, χωρίς να επεμβαίνει.

Νύχτα των Κρυστάλλων: Η βία στις 9 και 10 Νοεμβρίου

Αργά το βράδυ της 9ης Νοεμβρίου, οι οδηγίες για την εξέγερση διαδόθηκαν από τους ηγέτες των Ναζί στο Μόναχο σε άλλα μέρη της Γερμανίας και των προσαρτημένων εδαφών της. Τα μεσάνυχτα και τις πρωινές ώρες της επόμενης ημέρας, ομάδες Ναζί που ανήκαν στα τάγματα SA και SS καθώς και στη Χιτλερική Νεολαία άρχισαν την επίθεση. Σε μικρές και μεγάλες πόλεις, εξαπέλυσαν επίθεση στις ίδιες τους τις κοινότητες. Κάποιοι φορούσαν ναζιστικές στολές, ενώ άλλοι εμφανίστηκαν με πολιτικά ρούχα. Σε πολλές περιπτώσεις, απλοί Γερμανοί πολίτες επέλεξαν να συμμετάσχουν στις ταραχές. Οι δράστες και τα θύματα γνωρίζονταν συχνά μεταξύ τους, ιδίως σε μικρές πόλεις και χωριά.

Πυρπόληση συναγωγών

Κατά τη διάρκεια της Νύχτας των Κρυστάλλων, ομάδες Ναζί κατέστρεψαν περισσότερες από 1.400 συναγωγές σε ολόκληρη τη Γερμανία και τα προσαρτημένα εδάφη της. Κατέστρεψαν επίσης άλλα εβραϊκά θρησκευτικά και κοινοτικά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων χώρων προσευχής σε εβραϊκά νεκροταφεία. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι τοπικοί Ναζί πυρπόλησαν τις συναγωγές. Σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποίησαν εκρηκτικά για να καταστρέψουν τα κτίρια. Οι τοπικοί πυροσβέστες απλώς παρατηρούσαν, καθώς είχαν λάβει εντολές μόνο να αποτρέπουν την εξάπλωση των φλογών σε γειτονικά κτίρια.

Οι συναγωγές της Γερμανίας καίγονταν όλη τη νύχτα και την επόμενη μέρα σε κοινή θέα. Σε πολλές περιπτώσεις, η πυρπόληση μιας συναγωγής μετατράπηκε σε δημόσιο θέαμα, με πλήθος θεατών. Σε ορισμένες περιοχές, οι Εβραίοι αναγκάστηκαν να καθαρίσουν οι ίδιοι τα συντρίμια.

Σε πολλές πόλεις, υποχρέωσαν Γερμανούς μαθητές να παρακολουθήσουν το δημόσιο θέαμα και να συμμετάσχουν.

**Γερμανοί μπροστά σε
σπασμένες βιτρίνες
Εβραϊκών
καταστημάτων**

Βεβήλωση της Τορά

Στο πλαίσιο της αδιάκριτης καταστροφής των εβραϊκών οίκων λατρείας, οι Ναζί βεβήλωσαν επίσης θρησκευτικά κείμενα και άλλα ιερά εβραϊκά αντικείμενα και ενδύματα, όπως προσευχητικές εσάρπες. Σε ολόκληρη τη Γερμανία και τα προσαρτημένα εδάφη της, ομάδες Ναζί κατέστρεφαν ιερούς πάπυρους της Τορά πετώντας τους στο έδαφος, σκίζοντάς τους, καίγοντάς τους ή ρίχνοντάς τους σε ποτάμια.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δράστες ανάγκαζαν τον τοπικό ραβίνο και άλλα μέλη της εβραϊκής κοινότητας να παρακολουθούν τις ιερόσυλες πράξεις ή ακόμη και να συμμετέχουν σε αυτές.

Βανδαλισμός εβραϊκών επιχειρήσεων

Σε ολόκληρη τη Γερμανία και τα προσαρτημένα εδάφη της, ομάδες Ναζί βανδάλισαν χιλιάδες καταστήματα και επιχειρήσεις εβραϊκής ιδιοκτησίας. Έσπασαν τις γυάλινες βιτρίνες των καταστημάτων, κατέστρεψαν τα εμπορεύματα και έγραψαν συνθήματα στους τοίχους. Παρότι το καθεστώς είχε δώσει εντολή να μην υπάρξουν λεηλασίες, οι κλοπές ήταν συνηθισμένες. Οι επιθέσεις αυτές αποτέλεσαν το αποκορύφωμα σχεδόν πέντε ετών ναζιστικής προπαγάνδας, μποϊκοτάζ και απειλών.

Διαρρήξεις και βανδαλισμοί εβραϊκών κατοικιών

Ομάδες ένοπλων Ναζί εισέβαλαν σε χιλιάδες εβραϊκά σπίτια, βανδαλίζοντάς τα και τρομοκρατώντας τους κατοίκους τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, έσπαζαν τις πόρτες για να εισέλθουν. Οι δράστες πετούσαν πέτρες και τούβλα στα παράθυρα των Εβραίων. Αυτό συχνά συνέβαινε μέσα στη νύχτα, με τους Εβραίους να πετάγονται έντρομοι από τα κρεβάτια τους.

Οι ταραξίες πετούσαν έπιπλα από τα παράθυρα και έσπαζαν σερβίτσια, γυαλικά, παράθυρα και καθρέφτες. Έσκιζαν σελίδες βιβλίων. Κατέστρεψαν σεντόνια, ρολόγια, παιχνίδια, έργα τέχνης, μουσικά όργανα, ρούχα και άλλα προσωπικά αντικείμενα εβραϊκών οικογενειών. Χρησιμοποιούσαν βαριοπούλες και τσεκούρια για να σπάσουν πράγματα. Έσκιζαν κουβέρτες και πουπουλένια μαξιλάρια με μαχαίρια, καλύπτοντας σπίτια και δρόμους με φτερά. Χρησιμοποίησαν νερό και μελάνι για να καταστρέψουν άλλα αντικείμενα. Σε πολλές περιπτώσεις, οι δράστες έκλεβαν πολύτιμα αντικείμενα από Εβραίους. Σε ορισμένες πόλεις, ναζιστικοί όχλοι επιτέθηκαν ακόμη και σε εβραϊκά ορφανοτροφεία, γηροκομεία και νοσοκομεία.

Η βίαιη επίθεση στα σπίτια των Εβραίων αποτέλεσε μια σοκαριστική παραβίαση της προσωπικής ζωής των θυμάτων. Μέχρι τότε, τα περισσότερα αντιεβραϊκά μέτρα ήταν δημόσια και αφορούσαν κυρίως την εργασία και τις επιχειρήσεις. Η Νύχτα των Κρυστάλλων κατέρριψε την ψευδαίσθηση για τους Εβραίους, ότι το σπίτι μπορούσε να αποτελεί καταφύγιο από τον δημόσιο εξοστρακισμό και τον κίνδυνο.

Δημόσιος εξευτελισμός και βασανισμός των Εβραίων

Οι Ναζί εξευτέλισαν και χλεύασαν δημοσίως τους Εβραίους κατά τη διάρκεια της Νύχτας των Κρυστάλλων. Τους εξανάγκαζαν να εκτελούν εξευτελιστικές εργασίες. Οι πρακτικές αυτές διέφεραν από πόλη σε πόλη, αλλά περιλάμβαναν τον εξαναγκασμό των Εβραίων να κάνουν γυμναστική και άλλες ασκήσεις, ανεξαρτήτως ηλικίας ή κατάστασης υγείας· να σέρνονται και να γαβγίζουν σαν σκυλιά· να χορεύουν για να «γιορτάσουν» την καταστροφή· να τραγουδούν ναζιστικά τραγούδια και να διαβάζουν δυνατά αποσπάσματα από το Mein Kampf του Αδόλφου Χίτλερ.

Πλήθη Γερμανών συμμετείχαν στον εξευτελισμό. Έφτυναν, χλεύαζαν και πετούσαν λάσπη στους Εβραίους γείτονές τους. Τα θύματα συχνά ήταν ακόμη ντυμένα με τις πιτζάμες τους.

Επίθεση και δολοφονία Εβραίων

Κατά τη διάρκεια της Νύχτας των Κρυστάλλων, ναζιστικοί όχλοι επιτέθηκαν βίαια σε Εβραίους και δολοφόνησαν ορισμένους από αυτούς. Καθώς εισέβαλαν στα σπίτια, ομάδες Ναζί συχνά χτυπούσαν και κακοποιούσαν σωματικά τους κατοίκους. Υπάρχουν καταγεγραμμένες περιπτώσεις σεξουαλικών επιθέσεων, πυροβολισμών και μαχαιρωμάτων Εβραίων στις 9 και 10 Νοεμβρίου.

Γερμανός πολίτης μπροστά σε σπασμένη τζαμαρία εβραϊκού καταστήματος

Εκατοντάδες Εβραίοι πέθαναν κατά τη διάρκεια της Νύχτας των Κρυστάλλων και των επακόλουθών της. Ορισμένοι δολοφονήθηκαν σκόπιμα κατά τη διάρκεια της εξέγερσης. Άλλοι πυροβολήθηκαν, μαχαιρώθηκαν ή ξυλοκοπήθηκαν τόσο σοβαρά ώστε αργότερα υπέκυψαν στα τραύματά τους. Επιπλέον, άλλοι Εβραίοι έχασαν τη ζωή τους από ιατρικά περιστατικά, όπως καρδιακές προσβολές, που προκλήθηκαν από το σοκ των ταραχών. Κατά τη διάρκεια και μετά τη Νύχτα των Κρυστάλλων, εκατοντάδες Εβραίοι αυτοκτόνησαν.

Σύλληψη και φυλάκιση Εβραίων ανδρών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης

Κατά τη διάρκεια της Νύχτας των Κρυστάλλων, η αστυνομία συνέλαβε δεκάδες χιλιάδες Εβραίους κατόπιν εντολής κορυφαίων αξιωματούχων των Ναζί. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που το ναζιστικό καθεστώς φυλάκισε μαζικά Εβραίους απλώς και μόνο λόγω της καταγωγής τους. Οι συλλήψεις αυτές τρομοκράτησαν την εβραϊκή κοινότητα.

Σύμφωνα με τις εντολές του Μύλλερ και του Χάιντριχ, η γερμανική αστυνομία άρχισε τις συλλήψεις τις πρώτες πρωινές ώρες της 10ης Νοεμβρίου. Οι άνδρες των SS και των SA συνέδραμαν τη γερμανική αστυνομία, συχνά συλλαμβάνοντας και κακοποιώντας Εβραίους. Συνήθως, οι συλληφθέντες κρατούνταν σε τοπικές φυλακές, αστυνομικά τμήματα ή μεγάλους χώρους κράτησης. Σε πολλές περιπτώσεις, οι αρχές υποχρέωσαν τους συλληφθέντες να παρελάσουν στους δημόσιους δρόμους μπροστά στα μάτια της τοπικής κοινωνίας.

Ορισμένοι από τους συλληφθέντες αφέθηκαν ελεύθεροι, όμως οι περισσότεροι μεταφέρθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης Νταχάου, Μπούχενβαλντ και Σαξενχάουζεν. Συνολικά, περίπου 26.000 Εβραίοι φυλακίστηκαν στα τρία στρατόπεδα. Το σύστημα των στρατοπέδων δεν ήταν προετοιμασμένο για την υποδοχή τόσο μεγάλου αριθμού κρατουμένων. Οι Εβραίοι άνδρες στοιβάζονταν σε υπερπλήρεις εγκαταστάσεις, υπό πρωτόγονες και ανθυγιεινές συνθήκες. Στα στρατόπεδα, οι φρουροί των SS μεταχειρίζονταν τους Εβραίους άνδρες με ιδιαίτερη σκληρότητα, φωνάζοντας και χτυπώντας τους συστηματικά. Εκατοντάδες πέθαναν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης εξαιτίας της βίαιης μεταχείρισης.

Οι περισσότεροι Εβραίοι αφέθηκαν ελεύθεροι ύστερα από αρκετές εβδομάδες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, υποχρεώθηκαν να μεταβιβάσουν τις επιχειρήσεις τους ή να αποδείξουν ότι σχεδίαζαν να μεταναστεύσουν. Οι σύζυγοι, οι μητέρες και άλλα μέλη των οικογένειών τους συχνά αντιμετώπισαν με θάρρος το ναζιστικό καθεστώς προκειμένου να εξασφαλίσουν την ελευθερία τους.

Το ναζιστικό καθεστώς και τα επακόλουθα της Νύχτας των Κρυστάλλων

Οι ταραχές της Νύχτας των Κρυστάλλων διήρκεσαν περίπου 24 ώρες. Καθώς τα βίαια επεισόδια έφταναν στο τέλος τους, το ναζιστικό καθεστώς άρχισε να αντιμετωπίζει τις οικονομικές, νομικές και πολιτικές επιπτώσεις. Αν και το καθεστώς είχε συντονίσει την εξέγερση, οι ηγέτες των Ναζί δεν την είχαν σχεδιάσει προσεκτικά. Η αντιμετώπιση των συνεπειών βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στον αυτοσχεδιασμό.

Τερματισμός της βίας

Στις 4 μ.μ. της 10ης Νοεμβρίου 1938, το ναζιστικό καθεστώς διέταξε τον τερματισμό της εξέγερσης.

Ο Γιόζεφ Γκαίμπελς εξέδωσε ανακοίνωση που μεταδόθηκε από το ραδιόφωνο στην οποία ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής: «Εκδίδεται τώρα αυστηρή διαταγή προς όλο τον πληθυσμό να απέχει από κάθε περαιτέρω διαδήλωση και ενέργεια εναντίον του Εβραϊσμού... Η οριστική απάντηση στην εβραϊκή δολοφονία στο Παρίσι θα δοθεί στον Εβραϊσμό διά της οδού της νομοθεσίας και των διαταγμάτων.»

Η ανακοίνωση δημοσιεύτηκε στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων την επόμενη ημέρα. Παράλληλα, διάφοροι ηγέτες του Ναζιστικού Κόμματος προσπάθησαν να τερματίσουν την εξέγερση. Παρά τις εντολές αυτές, η βία του όχλου συνεχίστηκε τουλάχιστον και την επόμενη ημέρα.

Αντιμετώπιση της κοινής γνώμης στο εσωτερικό

Η εκτεταμένη καταστροφή της Νύχτας των Κρυστάλλων συγκλόνισε πολλούς ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων μελών του γερμανικού κοινού που είχαν γίνει μάρτυρες της βίας και των συνεπειών της από πρώτο χέρι. Αν και πολλοί Γερμανοί συμμετείχαν με ενθουσιασμό στην εξέγερση και εξευτέλισαν δημοσίως τους Εβραίους γείτονές τους, πολλοί άλλοι Γερμανοί δεν το έπραξαν. Ορισμένοι παρενέβησαν για να βοηθήσουν, ενώ κάποιοι εξέφρασαν την αλληλεγγύη τους στους Εβραίους γείτονές τους ή επέκριναν τους δράστες. Η αλόγιστη καταστροφή πολύτιμων περιουσιών προκάλεσε ιδιαίτερη δυσaráσκεια. Ορισμένοι Γερμανοί καταδίκασαν τις επιθέσεις σε συναγωγές, επειδή επρόκειτο για επιθέσεις σε οίκους λατρείας. Υπήρξαν ακόμη και αντιδράσεις από χριστιανούς ηγέτες.

Ελπίζοντας να επηρεάσει την κοινή γνώμη υπέρ του ναζιστικού καθεστώτος, ο Γκαίμπελς έδωσε εντολή στον ναζιστικό Τύπο να υποβαθμίσει τη σοβαρότητα των γεγονότων της Νύχτας των Κρυστάλλων. Η ναζιστική προπαγάνδα συνέχισε να επιτίθεται με σφοδρότητα στους Εβραίους και να δαιμονοποιεί τον Herschel Grynszpan, τονίζοντας παράλληλα ότι μια τέτοια αντιεβραϊκή εξέγερση δεν θα επαναλαμβανόταν.

Αναγκάζοντας τους Εβραίους να πληρώσουν για τις υλικές ζημιές

Το ναζιστικό καθεστώς έπρεπε επίσης να αντιμετωπίσει τις οικονομικές συνέπειες της εξέγερσης. Ορισμένοι ηγέτες των Ναζί, κυρίως ο Χέρμαν Γκέρινγκ, φοβήθηκαν ότι η έκταση των υλικών ζημιών ήταν τόσο μεγάλη που θα έβλαπτε τη γερμανική οικονομία. Στις 12 Νοεμβρίου, ο Γκέρινγκ προήδρευσε σε σύσκεψη ανώτατων ηγετών των Ναζί, όπου ανακοίνωσε τις εντολές του Χίτλερ, οι οποίες προέβλεπαν τα εξής:

οι Εβραίοι θα πλήρωναν πρόστιμο ύψους ενός δισεκατομμυρίου μάρκων Ράιχ ως «εξιλέωση» για την «εχθρική στάση του Εβραϊσμού απέναντι στον γερμανικό λαό και το Ράιχ», οι Εβραίοι ιδιοκτήτες θα θεωρούνταν υπεύθυνοι για την πληρωμή και την αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσαν οι ταραξίες και οι Εβραίοι δεν θα εισέπρατταν ασφαλιστικές αποζημιώσεις για την κατεστραμμένη περιουσία τους. Αντιθέτως, οι αποζημιώσεις αυτές θα κατάσχονταν από το κράτος.

Συνολικά, τα μέτρα αυτά ανάγκασαν τους Εβραίους στη Γερμανία να πληρώσουν εκείνοι το ναζιστικό γερμανικό καθεστώς για τις επιθέσεις που υπέστησαν, οδηγώντας τους σε ακόμη μεγαλύτερη οικονομική εξαθλίωση.

Αντιμετώπιση των νομικών συνεπειών

Οι περισσότερες πράξεις των ταραξιών τη νύχτα της 9^{ης} προς 10^η Νοεμβρίου ήταν παράνομες. Στη Γερμανία, η πυρπόληση κτιρίων, η διάρρηξη οικιών και ο βανδαλισμός καταστημάτων συνιστούσαν ποινικά αδικήματα. Ωστόσο, η αστυνομία είχε λάβει εντολή να μην επέμβει και, στις περισσότερες περιπτώσεις, συμμορφώθηκε με αυτήν.

Στις 19 Νοεμβρίου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης απέστειλε μυστικές οδηγίες στους Γερμανούς εισαγγελείς σχετικά με το πώς να προχωρήσουν με τις υποθέσεις που συνδέονταν με τα γεγονότα μεταξύ της 9^{ης} έως 11^{ης} Νοεμβρίου. Τους ζητήθηκε να μην ασκήσουν διώξεις για τις υλικές ζημιές σε συναγωγές, καταστήματα εβραϊκής ιδιοκτησίας ή εβραϊκές κατοικίες. Αντιθέτως, τους δόθηκε εντολή να προχωρήσουν σε διώξεις μόνο για λεηλασίες, ανθρωποκτονίες και εγκλήματα που διαπράχθηκαν κατά των **Αρίων**. Η Γκεστάπο ανέλαβε τη διεξαγωγή των αρχικών ερευνών, και οι περισσότερες υποθέσεις τέθηκαν στο αρχείο. Τελικά, το ναζιστικό καθεστώς τιμώρησε ορισμένα άτομα για συγκεκριμένα εγκλήματα, όπως σεξουαλικές επιθέσεις, όμως οι περισσότεροι από τους δράστες έλαβαν ελαφριές ποινές.

Αντιεβραϊκοί νόμοι και κανονισμοί μετά τη Νύχτα των Κρυστάλλων

Τον μήνα που ακολούθησε τη Νύχτα των Κρυστάλλων, το ναζιστικό καθεστώς θέσπισε μια σειρά νόμων και διαταγμάτων που στόχευαν αποκλειστικά τους Εβραίους. Μεταξύ άλλων, τα μέτρα αυτά απαγόρευαν στους Εβραίους να φέρουν πυροβόλα όπλα, να λειτουργούν καταστήματα λιανικής πώλησης, να λαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών βοηθημάτων και να φοιτούν σε δημόσια σχολεία. Στις 28 Νοεμβρίου, ένα διάταγμα της γερμανικής κυβέρνησης επέτρεψε σε κρατικούς και τοπικούς αξιωματούχους να επιβάλλουν περιορισμούς στο πότε και πού επιτρεπόταν στους Εβραίους να εμφανίζονται δημόσια. Αυτό έθεσε τις νομικές βάσεις για τις απαγορεύσεις κυκλοφορίας και άλλα μέτρα που περιόριζαν τις μετακινήσεις των Εβραίων. Τέλος, στις 3 Δεκεμβρίου 1938, ένα νέο διάταγμα ρύθμιζε την εξαγορά επιχειρήσεων και περιουσιών εβραϊκής ιδιοκτησίας, μια διαδικασία που ισοδυναμούσε με εκτεταμένη κλοπή και ονομάστηκε «Αρειανοποίηση».

Συνδυαστικά, αυτοί οι νόμοι και τα διατάγματα απομάκρυναν σχεδόν πλήρως τους Εβραίους από την οικονομική και κοινωνική ζωή της Γερμανίας, σηματοδοτώντας μια σοβαρή κλιμάκωση της αντιεβραϊκής πολιτικής των Ναζί. Ο στόχος ήταν σαφής: να χρησιμοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα μέσα για να εξαναγκαστούν οι Εβραίοι να εγκαταλείψουν τη ναζιστική Γερμανία και να δημευθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της περιουσίας τους.

Διεθνείς αντιδράσεις για τη Νύχτα των Κρυστάλλων

Σε ολόκληρη την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική, ο Τύπος κάλυψε εκτενώς τα γεγονότα του Νοεμβρίου 1938. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι εφημερίδες δημοσίευσαν λεπτομερή ρεπορτάζ για τις ταραχές. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Φραγκλίνος Ρούσβελτ κατήγγειλε τις επιθέσεις της ναζιστικής Γερμανίας κατά των Εβραίων και κάλεσε τον πρεσβευτή των ΗΠΑ στη Γερμανία, Χιου Γουίλσον, να επιστρέψει στις Ηνωμένες Πολιτείες για διαβουλεύσεις. Στη Μεγάλη Βρετανία, η κυβέρνηση επέτρεψε σε φιλανθρωπικές οργανώσεις να οργανώσουν μεταφορές παιδιών, οι οποίες τελικά βοήθησαν χιλιάδες παιδιά να ξεφύγουν από τον έλεγχο των Ναζί. Γιατί είναι σημαντική η Νύχτα των Κρυστάλλων;

Η Νύχτα των Κρυστάλλων αποτέλεσε μια καμπή στην ιστορία της ναζιστικής Γερμανίας. Εκείνη την εποχή, οι παρατηρητές αναφέρονταν συνήθως στο γεγονός ως αγριότητα ή βαρβαρότητα και πολλοί τόνιζαν ότι παραβίαζε τους βασικούς κανόνες του πολιτισμού και της προόδου.

Αν και οι συγκεκριμένες βίαιες ενέργειες δεν ήταν πρωτοφανείς — οι Ναζί είχαν επί χρόνια χρησιμοποιήσει βανδαλισμούς και επιθέσεις ως αντιεβραϊκή τακτική—η Νύχτα των Κρυστάλλων ήταν συγκλονιστική. Εκείνη τη νύχτα, επιθέσεις, ληστείες, βανδαλισμοί και εμπρησμοί συνέβησαν ταυτόχρονα, σε σύντομο χρονικό διάστημα, σε όλη τη Γερμανία και

τα προσαρτημένα εδάφη της. Δεν επρόκειτο για μεμονωμένα περιστατικά βίας, αλλά για συστηματική κρατική τρομοκρατία.

Η Νύχτα των Κρυστάλλων έστειλε ένα σαφές μήνυμα: Οι Εβραίοι δεν ήταν ευπρόσδεκτοι στη Γερμανία. Η στοχοποίηση των εβραϊκών καταστημάτων και επιχειρήσεων περιόρισε τους Εβραίους ακόμη περισσότερο από την οικονομική ζωή της χώρας. Το κάψιμο των εβραϊκών οίκων λατρείας εξαφάνισε την πιο ορατή μορφή εβραϊκής παρουσίας από τους αστικούς χώρους της Γερμανίας. Η εισβολή στα σπίτια τους και η καταστροφή των προσωπικών και των πιο ιδιαίτερων αντικειμένων τους κατέδειξε ότι πουθενά στη Γερμανία δεν υπήρχε πλέον ασφαλές καταφύγιο για τους Εβραίους. Οι συλλήψεις αθώων Εβραίων χωρίς λόγο έδειξαν πόσο αποφασισμένο ήταν το ναζιστικό καθεστώς να εκδιώξει τους Εβραίους από τη Γερμανία.

Οι Εβραίοι έλαβαν το μήνυμα δυνατά και ξεκάθαρα. Μετά τη Νύχτα των Κρυστάλλων, πολλοί αποφάσισαν ότι δεν υπήρχε μέλλον γι' αυτούς στη Γερμανία.

ΚΟΣΜΕΤΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

Δωρεές Ιουνίου—Ιουλίου 2026

Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά

**τον συμπολίτη μας Βασίλειο Ευμπολπίδη για την πολλών ετών αρωγή
του προς τον «Οίκο του Κωνσταντινουπολίτη» προσελκύοντας δωρεές**

την αναφερόμενη περίοδο 365 Ε

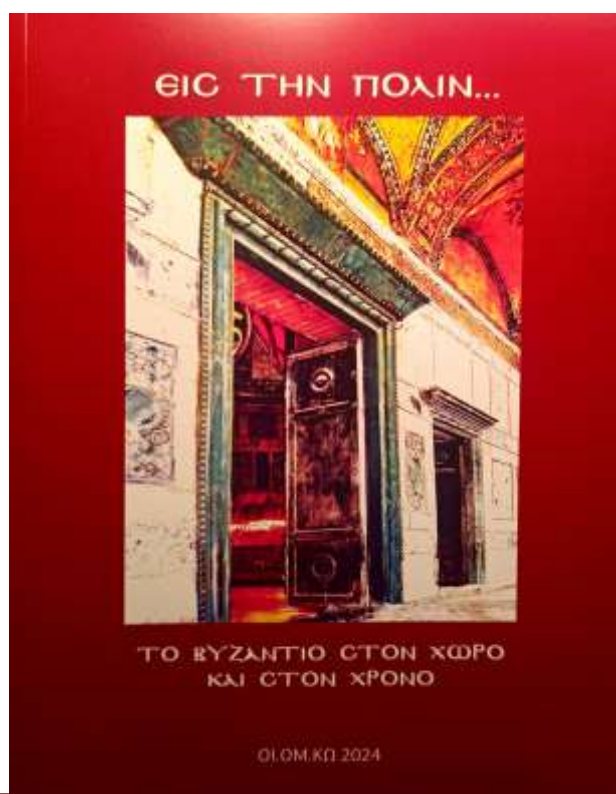
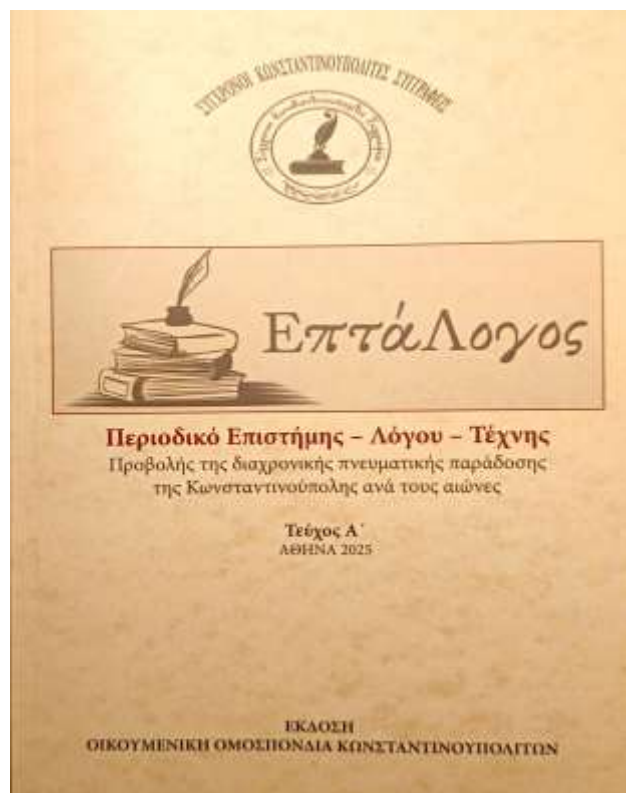
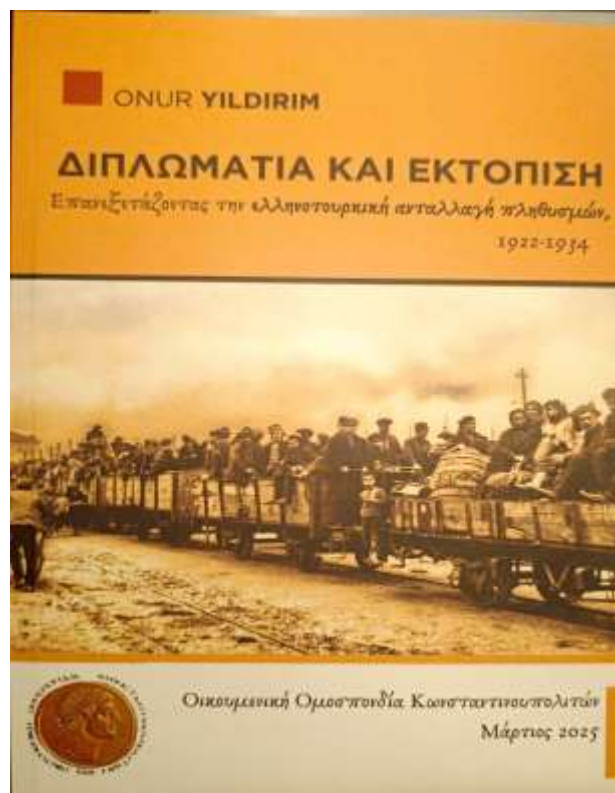
Άννα Κορδομενίδου 200 Ε

Οικογένειες Άλκη και Νίκου Ηλιάδη 600 Ε εις μνήμη του Χρήστου

Παπαθεοδώρου

Εκδόσεις ΟιΟμΚω

Οι ενδιαφερόμενοι για τα βιβλία και την υποστήριξη του Προγράμματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης παρακαλούνται να στείλουν μήνυμα στο npar@otenet.gr

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ

- «Η Ένωση Κωνσταντινουπολιτών» με τα δύο μέλη σωματεία <http://www.enokon.gr/>
 - «Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών»
 - «Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας»
- «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» <https://sylogoskbe.wordpress.com/>
- «Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος "Ο Ταξιάρχης"» <http://www.megarevma.gr/>
- «Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών» <http://www.megalisxoli.gr/>
- «Σύλλογος Ζαπτίδων» <https://www.facebook.com/events/610745252286345/>
- «Σύνδεσμος Κεντρικιάδων»
- «Σύνδεσμος Ιωακειμειάδων»
- «Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Γαλατά Κωνσταντινουπόλεως»
- «Αθλητικός Όμιλος Ταταύλα» <http://www.tatavlasc.gr/>
- «Αθλητικός Σύλλογος Πέρα» <http://as-pera.gr/>
- «Αθλητικό Βυζαντινό Κέντρο»
- Σύλλογος Πριγκηπιανών «Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» <https://www.facebook.com/SylogosPrigipianon/>
- «Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης «Ο Άγιος Νικόλαος»» <http://www.halki-morf-sind.gr/>
- «Ο Εν Αθήναις Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως» <http://www.cmkon.org>
- «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινουπόλεως» <http://sezografyon.gr/home/>
- Εστία Κωνσταντινουπόλεως <http://estiakon.gr/>
- Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών
- Εθελοντές για την Κωνσταντινούπολη.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας»
- «Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών Αυστραλίας» με 3 σωματεία στις περιοχές της Αυστραλίας
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας» www.agcos.ch
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου» <https://www.facebook.com/acguk.net/>

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

- «Επτάλοφος» Ιστορική Βιβλιοθήκη Μελέτης και Έρευνας
- Σύλλογος των Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.
- Φίλων Βυζαντινών Τεχνών
- Πολιτισμού & Κοινωνικής Ανάπτυξης.
- Ένωση Κωνσταντινουπολιτών Μικρασιατών Βορείου Αττικής η "Αγία Σοφία".
- Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής <https://www.facebook.com/etmelan1/>
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Σικάγου.
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών περιοχής Washington D.C.